

AKATALPA

Eylül 2015 - Sayı 189

Aylık Şiir ve Eleştiri Dergisi

ISSN 1305 - 7685

Salih MERCANOĞLU

Kâzım ŞAHİN

2015

tozdur dünya kâinatta, buğusu üstünde
ağırlığı yok bir insan kadar, hatta tozdan bile zerre
şaşırmaya gelmez, şaşırtmaya hiç
sadece ölümü taşır bu güzel hiçliğin içinde.

sen bana ölümsüz de, ben sana fani!

insan mı?.. bir yağma, kendini öldüren bir katil
bir o kadar nazende, kalbini elinde gezdirir
çekince pimini aşk da patlar cinnet de
ateş cennetine ihanet eden bir yezidi gibidir.

sen bana mesih de, ben sana sahabi!

oysa evrene sığmıyor insan, beni yaşatan bu
toz toprak arasında, dünya içi, aşkla seferi
'wolffia' kokusunu duyacak kadar uzaktan
duymamak ne kadar ayıp süruç'ta savrulan yeli.

sen bana roboski de ban sana kobani!

Mustafa Burak SEZER

DENİZE DOĞRU

sevmek lazım illa ki
şu denize doğru uçuşan kumruların
her sabah işe giderken, ölürken hatta
bir tramvayın içinde atan yüzbinlerce kalbi

şu çirkin binaların sahipleri
güzel yaşayabiliyorlar mıdır bilemem
bu şehri fi tarihinde
çirkinleştirmek için anadolu'dan gelen
halkı da anlamak lazım, herkesi anlamak

yaşamak her gün
hiç yaşamamış olmaktan hallice
biriken bir şeyler
onların da vardır kitapta bir yeri
yoruyor bazen bu kalabalık

koşup denize doğru kaçıyorum.

ALDATAN ZAMAN

bana inanacak cümlelerle başladım bir bir
azalan karanlığın kırık yerinden
bir selam çıktı birkaç söz inceden bir şiir
dokunsam kırılacak bir ses senden

kimi göndersem dostluğuna yeleli atların
güzelliği çocukluktan kalma
firatın akan yerlerinde durur düşlerin
kuşkusuz suçlusun uğrasan hangi atlasa

beni derin uykunda ağırla yaklaşan sonbaharda
uzanayım gittikçe uzayan gölgelere
bitkilerin toplayamadığı yapraklardaki kanama
hiçbir gövde dayanamıyor uzunca beklemeye

bana inanacak renklerde olgunlaştım
akrabalığımı sürdürdüm sevdıyla
ışığın sızdığı yerlerde dolaştım
aldandım durdum geçen zamana

Selçuk TOPAL

HAİKU DÜŞ SORGUSU

Ortası sarı
Etekleri bembeyaz
Seviyor tabii.

DÜŞ KOKAN HAİKU

Dağın yamacı
Oturmuş bahar koklar
Rüzgâr başında.

Fatih Akça, Hüseyin Alemdar, Yusuf Alper, Gökhan Arslan, Sevil Avşar, Cemre Bedir, Yılmaz Bozan, Öztekin Düzgün, Sema Enci, Osman Serhat Erkekli, Ozan Genç, Umut Göksal, Nursel Güler, Engin Hamamcı, Nihan Işiker, Korkut Kabapalamut, Muammer Karadağ, Sinan Karadeniz, Yaşar Kavas, Emin Kaya, Hüseyin Korkmaz, Salih Mercanoğlu, Tahereh Mirzayi, İbrahim Oluklu, Mine Ömer, Sezgin Öndersever, Selma Özeşer, Hüseyin Peker, Mustafa Burak Sezer, Kâzım Şahin, Selçuk Topal, Yücel Ulu, Recep Yılmaz.

OKUMAM MI HIÇ?

Ozan GENÇ

“Heç Mahmut” bizim oralıdır. Bizden bir kuşak büyüktür. Sakarlığıyla ünlüdür. O yüzden yaptığı her işten önce uyarı alır, “Aman dikkat et” denilir. O da her kezinde “Dikkat etmem mi heç” der. Örneğin bir kez dedemin eşeğini ödünç almıştı. “Aman fazla yük yükleme ha” diye uyarıldı. O da “Heç yükler miyim, günahdır zaten” dedi. Akşam eşek eve bir geldi ki, bir zamanların tekerlekleri alta yamuk ünlü Skoda kamyonetlerine dönmüş, bacakları içeri bükülüp duruyor. Mahmut düzenekçilik (tesisatçılık) yaptı, bütün boruları patlattı, elektrikçilik yaptı hep kısa devre oldu, dolmuşçuluk yaptı, yirmiye aşkın kaza yaptı... Her kezinde de öncesinde uyarıldığında “Yapar mıyım heç” demiştir.

Yazın dünyamızın değerli adlarıyla bir araya geldiğim zamanlar kendimi Heç Mahmut gibi duyumsadığım çok olmuştur. Örneğin, genç bir ozanla tanıştım. İbiş Tepişmiş adı. Şiirlerinin nerede yayımlandığını sordum. “Bu da sorulur mu? Nasıl bilmezsin?” der gibi baktı.

“Bizim Köyün Çınarı dergisinde çıktıydı ya. Dağlardan kasabasının Kimseğitmez köyünün orta mahallesinde bi kaç arkadaş bilgisayarda hazırlayıp fotokopiyle dağıtmıştık. Okumuşsunur mutlaka, orada çıktıydı...”

“Okumaz mıyım hiç, güzel şiirlerdi dedim”, genç ozan pek bir mutlu oldu.

Bir başka gün, Rasim Eğribakan ile karşılaştım. Hemen yan cebinden bir kitap çıkardı:

“Ozan kardeşim, iyi karşılaştık, son kitabımı vereyim.”

“Otuz beşinci şiir kitabın galiba.”

“Otuz dokuzuncu” diye düzeltti, az sonra, giriştiği imzalama işinden başını birden kaldırarak, “Yoksa otuz beşinci, otuz altıncı, otuz yedinci, otuz sekizinci kitaplarımı okumadın mı ki otuz beşinci kitabın dedin?”

“Hiç okumaz olur muyum? Hepsini okudum. Benimki dalgınlık işte.”

“Ha, iyi” dedi bağışlayıcı bir sesle, imzalama işini tamamlayıp verdi kitabı, ben de hemen okudum, hatta anneme acele ilaç yetiştirmem gerekiyordu, onu bıraktım, Rasim kardeşimin kitabını okudum, bitirince dayanamayıp bi daha okudum, döne döne okudum...

Yazdığım (mutlaka okumuşsunuzdur) “Şiirsel İmgenin Görüngübilimsel Niteliğine İlişkin Bir Saptama Denemesi” yazısını Dalda Kuşlar dergisine götürdüğüm gün, derginin yönetmeni Aytaç Burdakal’ın yanında gençten biri de vardı. Daha yazıdan Aytaç’a söz eder etmez, “Bu konuyu daha önce ben Yeşeren Şiir Umutları dergisinde yazmışım, okumuşsunuzdur” deyiverdi.

“Hiç okumaz mıyım” dedim, ne yaparsın, bu gibi durumlarda ağzım kendi-yapara (otomata) dönüşüyor, alışkanlık işte, ardından ekledim: “Bu dergi nerde çıkıyordu?”

“Hem okudum diyorsunuz, hem nerde çıktığını bilmiyorsunuz. Oysa Uzakşehir’in Issızköy’ünde çıktığını herkes biliyo. Bakıym yazınıza, beni kaynak göstermiş olmalısınız”

“Göstermez miyim hiç? Adınız neydi?”

“Hem adımı bilmiyorsunuz, hem kaynak gösterdim diyorsunuz. Nasıl oluyor bu? Adım, Rüstem Üsteler”

“Yazılarınızı severek okuyorum Rüstem kardeşim” dedim.

“Sizin adınıza buna sevindim, çok yararlanacağınız yazılardır” dedi genç yazın eri, hesap sorar tavrını sonlandırarak, mutlu biçimde.

“Aaaa, Ozan çok okur” dedi Aytaç da, “Benim tüm yazılarımı ve kitaplarımı da okumuştur.”

“Okumaz mıyım hiç” dedim ve birden usuma parlak bir düşün geldi, bu sözü bir ses aygıtına kayıtlasam da yanıt vermek yerine dokungaça mı bassam diye tasarımladım.

Besime İlişmez adlı genç-değerli-sevgili ozan, “Kadınlık durumunun şiire yansımalarını ilk kez ben yazdım, mutlaka okumuşsunur” mu dedi, basıyorum dokungaça,

“Okumaz mıyım hiç?”

Serhat Ebegümeci, “Her yazdığı dize önemli bir ozanım. Yüce ozan Cemal ağbimizin dediği gibi, bir ozanın kumaşı daha ilk metresinden anlaşılır. İlk dizelerim bile dikkatle okunursa, kumaşım şıp diye anlaşılır” mı dedi, basıyorum dokungaça,

“Okumaz mıyım hiç?”

Sadece ozanlarla mı, öykücülerle, romancılarla, eleştirmenlerle, dergi yönetmenleriyle durumum aynı, yüreklerini mi kıracam, kendim zaten yufka yürekliyim, “okumaz mıyım hiç?” deyip geçiyorum.

Bu hesaba göre, bir yılda 2296 şiir kitabı, 1318 öykü-roman, 678 eleştiri-deneme kitabı, 765 dergi, 47985 şiir, 34567 yazı “okumaz mıyım hiç?”, ki bir yılda 11. 347. 664. 884 sayfa eder. Hiç bir şey canım... Yemem, içmem, sevişmem, okurum da okurum, n’olacak. Her bir şeyim yazınımıza kurban olsun! Sizler de yeter ki yazın, bol bol yazın, hiç durmadan kitaplar çıkartın, her yıl yetmez, her ay çıkarın, bol bol çıkarın sevgili ozan / yazan arkadaşlar. Yazdığımız her satır çok çok önemli, sakın düzeltme - çıkartma yapmayın, eleştirilere aldırma, ha babam yazın, çizin. N’olacak, yatağımın üstü, yemek masasının üstü, ütü masasının üstü ne güne duruyor, olmadı depolar tutarım, ambarlar tutarım, özenle saklarım kitaplarımızı...

Ben böyle önüme gelen ve kitabını, yazısını, dergisini okuyup okumadığım soran herkese “Okumaz mıyım hiç” diye durayım, ayırında değilim, bizim Musa Şeftalisever, yine pek çok ozanla toplu oturum durumundayken hınızca bir söz edivermiş, “Bu Ozan var ya bu Ozan, bu sadece bi kendi yazılarını okur, bi de hakkında çıkan yazıları okur” deyivermiş, dalgınlığıma geldi, ben elbette kendi-yapar (otomat) biçimde, “Okumaz mıyım hiç?” demişim. Birden aydım, aydım ama, var olan ozanlar korosu, “Yaaaa, demek öyle. Demek bize “Okumaz mıyım hiç?! derken yalan söylüyordun!” diye ünledi, ne ünlemesi, kükredi!

Yanıtım şu oldu: “Kim bilir, belki de ben değil, siz kendinizi kandırıyorsunuz. Aha hesap ortada: Bir insan, bir yılda 2296 şiir kitabı, 1318 öykü-roman, 678 eleştiri-deneme kitabı, 765 dergi, 47985 şiir, 34567 yazı okuyabilir mi hiç? Hiç mi içmeyecek, hiç mi sıçmayacak, hiç mi sevişmeyecek?”

Ben, yine arıyürekli biçimde, aynı hesabı onların da yapacaklarını, bana hak vereceklerini sanıyorum / umuyorum. Nerdeeee, yüzler bir anda allak bullak, “biz de seni okur sanırdık” düşkünlüğünde, anladım ki kendimin de ilişkisi olmaktan büyük onur duyduğum bu ozan / yazan ulusu, bu yüce topluluk, bu değerli kardeşlerim, benden de çocuk, hepten çocuk yahu!

KİRLİ BOMBALAR

parmak uçları hep sizi göstermiş
gözlerini kapat kardeşim
toprak renkleri üzerinizde bitmiş
artık büyüdüm, genç adam oldum demeyin
duman parasıyla büyük bir günahkâr

gözlerini kapat ağabeyim
kara tezkere getirdim sana
formayı terletip giy, çorap ördüklerinde sen
savaşta seçilmiş askersin
istersen siz diyeyim, olan bitene
gözlerini açma
yaralarını iyileştirmeye geldim

gözlerini kapat çocuğum
kanatlarını kısarak geçti ömrün
avdan eli boş dönen benim
senden önce doğdum çiçekli elbiselerle
şimdiyse şüpheli ölümler içersinde
bırak kırkbeş yaşını göreyim
kardeşini de, kaç vakte kadar: bıyık sakal
bu son gecemizi güzel geçirelim

damdan atlamak geldi içimden
çekemiyorum eğri kabakları
otuz iki pileli pantolonumla derbederim
boncukla ör, tarih yazıcılığımı istersen
yanlış yer gösterdim her seferinde
başımıza düşmese de çok yalan söyledim
birbirine karıştırdım hapsedildiğim kuyuları

gözlerini kapat babacığım
pencereyi açma, karanlık altını çizdiğin sokak
çöpünü göster, kirli bombaları göreyim
çorap ve iç çamaşırıma ismini kazıma
ben sizi gördüm taşın içinde
iz bırakma, düşünen şarkılarda
ikimizin de bacağı aksıyor
seni de kırdılar, beni de
akıtma sendeki suları ortalığa

aklımıza gelmesede dayıcığım
çukurluk boyutları bize gösteriyor
çıkıp düştüğümüz dağı
ekmek olmasa da yaşanır derim
gömleklerimiz dik yakalı
binlerce adım attıktan sonra anlayacaklar
gönül frenimizi, bırak aksın gitsin
üzerine tel gibi gerdiğin saatler
işte bunun için beni affet:

baba sıcağı görmedim ben
yaralarımı iyileştirmeye devam et
başımın arkasında gözlerim biraz
ve iyilik içimdeki ordularla savaşmaz

İLK YAZ MIRILTILARI

22. Ses mi
Geliyor derinlerden sanki
Menekşe höykürtüsü
23. Sıkılmışlar da
Düş görüyor gündüz gözüne
Dereden ördekler
24. Serçe miydi
Özgürlük türküsü gibi neydi
Uzaktan sesleri
25. Kuş dedim ya
Serçe anlayın siz dallarda
Salkım salkım
26. Tuhaf
Hiç ilgi çekmeyen kış yaz
Serçeler şu
27. Adsız
Devrimlerde yitip gidenler gibi
Serçeler şu
28. Papatya
Çılgınlığı tarlalarda beyaz
Şımarık işte
29. Serçeler
Ayak altlarında yabancı
Ne bu şimdi
30. Çiğdemler
Bayırlarda ayaklanmışlar sanki
Kışa
31. Nerdeler şimdi
İlkyaz muştucusu kurbağalar
Asi
32. Kaynıyor su
Yosunlu bir kaya dibinden
Buz gibi söylenece
33. Güneş
Parlıyor su zerrecikleri havada
Tepede esniyor
34. Akıyor su
Bir kız geçiyor sırlıksıklam
Düş içinde
- 35.. Düş görüyor
Kaya dibinden kaynayan su
Kız için
36. Yabani
Laleler açtı doruklarda havai
Ne kadar da

ŞUARA İÇİN NOT

İbrahim OLUKLU

1
Yüzyıllardır yaşayan halk edebiyatı/şiiri içinde, yine yüzyıllardır kullanılan biçimsel olanaklarla yazan, konuları ve temaları da aşağı yukarı aynı kalmak üzere, Karacaoğlan'ın yüzlerce şairin arasında çıkarak "büyük şair" oluşunu onun salt yeni biçimler, yeni anlatım olanakları, yeni teknikler bulup bulmamasıyla açıklayamazsınız. Dünyaya, insan(lığ)a dair zenginliği, değişimi, dönüşümü, aynı zenginlikle kavradığı için, "ortalaması" yüksek bir dönemde yazdığı için Karacaoğlan Karacaoğlan olmuştur. Aynı şeyleri Divan edebiyatı geleneği içinde Şeyh Galip için de düşünebiliriz.

2
Yani şimdi siz, Edip Cansever gibi "Fenomenolojik Yöntem"i kullanarak, dış bağlantılarından arındırarak içinize taşıdığınız bir "nesne"yi önce "askıya (paranteze) alıp" ardından "Fenomenolojik İndirgeme"ye uğratarak on, on beş, yirmi, yirmi beş açıdan görerek şiir yazabilir misiniz?

3
Peki; şair, şiirini yazarken kutsal kitaplarda karşımıza çıkan tarihsel anlam, alegorik (simgesel) anlam, tropolojik (sembolik) anlam ve anaforik (görsel) anlamla ilgilenecek, bunların arasındaki nüansları bilecek mi?

4
Estetik kavramını "hangi estetik, kimin estetiği", etik kavramını "hangi etik, kimin etiği" soruları üzerinde durmadan ele almak, bir yandan şiir dünyamızdaki zenginliğin temel dayanaklarından birincisi olan farklılaşmaları ortadan kaldırıyor, bir yandan da şairlerimizin birer kuyruklu yıldızmış gibi değerlendirilmesine neden oluyor; hepsi uzayın derinliklerinde bir süreliğine ışıklar saçıyor ve eriyip gidiyor.

5
Şiir ve şair üzerine genelleme düzeyinde, bir şiiri ve şairi karşısına almadan edilen, yani eleştiri düzeyine çıkamamış söz "torba kanunlara" benziyor.

6
Bir yazının/metnin karakteristiği, yazarın o yazıyı ortaya koyduktan sonra dile getirdiği niyetinden bağımsızdır. Bu nedenle "yazınsal/edebi karakter"de ortaya konmuş bir metinle "bilimsel karakter"de ortaya konmuş bir metnin değerlendirmesi farklılıklar içerir. "Yazınsal/edebi metin" "yorumlama"ya her zaman açıktır, çünkü karakteristiği sizden önce böyle kurulmuştur ve siz de bu karakteristik içinde yazıyorsunuz. "Bilimsel karakter"de yazılmış bir metne, ancak o karakterde yazılmış bir yazıyla yanıt verirsiniz ancak.

7
Sahi, sizin sevgilinizin sizden önce yaşanmış aşkları var mı, varsa bunları yazabilir misiniz?

8
Şiiri; köyün, beldenin, ilçenin, ilin "trafiğine" göre de yazmıyor/okumuyorsanız, o yazma/okuma neye yarar!

9
Ülkemizde bir tarz eleştiri var; bu tarz eleştiri biçtiği bakış açısını bir esere/yazara giydiriyor, giydirilmiş bu yargılara göre de çözümler yapıyor. Örneğin bu tarz eleştiriye göre edebiyatımızda Homeros soyundan gelen tek yazar vardır, o da Yaşar Kemal'dir. Ona göre Fakir Baykurt, Samim Kocagöz, Hasan İzzettin Dinamo, Talip Apaydın, Kemal Bilbaşar gibi yazarlarımıza hiç uğramıyor Homeros soyu. Burada "uzman eleştirmen" çıkıyor.

10

Yok, öyle değil kardeş! Ülkemiz hep vardı; orayı hiç bırakmadık, orayı hep düşündük, hep yazdık, hep anlattık. Nâzım Hikmet anlattı, Ahmed Arif anlattı; anlattılar oğlu anlattılar... Şimdi onların yarattığı ve içimizde büyüttüğümüz özleme denk düşen oluşumlar var. Ayrıca bu oluşumlar da yeni değil, arkasında, bir örnek olsun diye söyleyeyim, TİP deneyimi var. Diyeceğim, bir tarihe eklenen şeyler oluyor ülkemizde.

11

Bir şair, (işçi sorunları, büyüyen yoksulluk, Kürt, Alevi, kadına şiddet, vs.. gibi sorunlar dururken) düzyazısında bunları anlatıyor da şiirlerinde bu konulara hiç mi hiç yer vermiyor. Hem de otuz yıldır.

12

Şair/birey veya her kimse kendine yirmili, otuzlu, kırklı yaşlarımda hayatımda Edip Cansever, Turgut Uyar yoktu da neden ellili, altmışlı yaşlarımda oldu, diye sormalı. Konu şiir sevgisi mi, "öznel uzlaşım" mı? Şiir sevgisiyse hep olmalıydı, "öznel uzlaşım"sa arkasında pragmatizm vardır.

13

Nâzım Hikmet, Çankırı Cezaevi'nde Gazali'yi okuyor ve onunla hesaplaşan şiir yazıyor. Şu bizim "muhafazakâra" bak! Ne Nâzım Hikmet'i okuyup onunla hesaplaşabiliyor ne de Gazali'yi okuyor.

14

Gülten Akın'ın "İlkyaz" şiirinden "Ah, kimselerin vakti yok/ Durup ince şeyleri anlamaya" dizeleri çok paylaşıldı da, aynı şiirden "Durup ince şeyleri anlatmaya/Kimselerin vakti olmasa da" dizeleri böyle bir paylaşımına uğramadı. "Öznel uzlaşım" yoluyla "iyi, güzel, yetkin, sağlam, şiirsel, imgesel" diyerek bu dizelerin altını çizen edebiyatçı/şair, eleştirel-deneme yazarak, eleştiri yazmadığı için, dikkati ilk iki dizeye çekti. Çünkü bu dizelerdeki anlamı olumluyor, kendisini oraya katıyor, "öteki"ni böyle yapamayan olarak görüyordu. Kaba bir elitizm. Diğer iki dizede böyle bir işlem yapamıyordu; çünkü bu dizelerle "öznel uzlaşım" kursa buradaki olumsuzlayıcı anlam kendisini de içerecekti. O, her zaman "durup ince şeyleri anlamaya vakti" olan biriydi, dahası anlayandı.

15

Ahmet Oktay, İstanbul'daki bir konuşmamızda Ahmed Arif üzerine yazdığı *Karanfil ve Pranga* kitabına *Karşı Edebiyat* dergisinde verdiğim uzun yanıtı işaret ederek "Sana ne oluyor evladım, senden büyükler sustular. Onlar konuşmalıydı senden önce." demişti. Ben de "Benim yazdıklarım üzerinden konuşmanızı dilerdim." dedim saygıda kusur etmemek için.

16

Bu yılki "Dünya Şiir Günü"nde oturduğumuz masaya karanfil getirenler olmuştu. O sırada saptaki sürgünlerden iki parça koparsam, bunları balkonumuzdaki saksılardan birine köklesem, uygun bir yer seçsem, sulasam... diye düşlemiştim.. Düşlenenlerle şiir yazılabilir. İki sap karanfili uygun ışıkla, uygun toprakla, uygun suyla, uygun havayla, sadece düşlediklerimle kalmayıp dünyanın değerleriyle buluşturunca, onlar dünyaya dönük kocaman kocaman çiçekler oldular. Düşlenenlere gerçekliği katarak da şiir yazılabilir.

17

Siz, şiirinize başkalarını bir yerden katmıyorsanız, başkaları sizin şiirinize niye katılsın?

18

"Şiir kelimelerle yazılır, fikirlerle değil.", "Güneşin altında söylenmemiş söz yoktur.", "Yan yana gelmemiş/ Sözcükler var daha" dediğinizde şair oluyorsunuz." En çok diyen "en şair" oluyor.

19

Şairin bir kişiyi, bir eseri karşısına almadan ortaya ettiği söz, eleştiri düzeyine çıkaramadığı söz, kendisini de içerir. Çünkü o sözün muhatabı herkeştir, herkesten biri de sözü edendir.

20
"Büyük şiir" "zamansız" mıdır, "her zamanlı" mıdır?

21
"Şiirin birbirine benzemeyen iki söyleyişi vardır: Birisi imbikten katre katre çekilmiş halis kül olanıdır. Diğeri de dağ tepelerden akan taşlar arasında yıkana yıkana gelen billurdur. Bu ikinci nevi söyleyiş halk şairlerinin mısralarında görülür." (Yahya Kemal Beyatlı, *Balikesir Postası* gazetesi, 27 Mart 1943)

Yahya Kemal Beyatlı'nın 1943'te bir yerel gazetede sözünü ettiği estetik farklılaşmadan bugün bile haberi olmayan şair var edebiyatımızda. O hâlâ şiir tanımlanamaz, şiir sözcüklerle yazılır, şiir Anka Kuşu'dur, şiir denizdir, şiir kuyruklu yıldızdır falan filan diyor.

22
Şiirin tanımı yoktur. Elhak doğrudur. Şiir vardır. Bu nedenle de onun üzerinde konuşulur. Bu konuşmaları öğrenci kulağıyla dinlemek de bir tercihtir.

23
Şairin şiir bilgisi dışında başka bir bilgiye ihtiyacı var mıdır?

24
"Şen ol yaylam, şen ol, Bedir geliyor" (Halk türküsünden) Biri geliyor, sevdiğiniz/sevgiliniz geliyor, arkadaşınız / dostunuz geliyor diye yaylanıza, toprağınıza, bir nesneye böyle seslenir misiniz ey şuara?

25
Şair, eleştirel-deneme yazarak bir yapıtı karşısına alarak eleştiri yazmaktan kaçınıyor.

26
Şair, şiir dilinin ayrı bir dil olduğunu öğrendiği kadar, düzyazı dilini de, çünkü orada da öykü dili, roman dili, deneme dili, mektup dili, masal dili vb. diller var, öğrenmelidir.

27
Şair/eleştirmen/incelemeçi "has, hakiki, sahit şiir" in salt Edip Cansever, Cemal Süreya, Turgut Uyar, Ece Ayhan, Orhan Veli, Behçet Necatigil tarafından yazıldığını söyledikçe, okur bunlarla koşullanıyor. Bu adların dışında "has, hakiki, sahit şiir" yazan diğer şairlerden haberdar olamıyor. Örneğin edebiyatımızda "baba" konusunu ele alan şiirler arasında Hasan Hüseyin'in "ah babam babam babam" (Oğlak, 1973, s. 89-101) adlı şiiri anılmayınca, okur, konunun salt Can Yücel, Cemal Süreya, Ece Ayhan, İsmet Özel, Abdülkadir Budak tarafından ele alındığını sanıyor.

28
Şair, halk ağzında rakıya "acı ayran", Fanta'ya "sarı su", Coca-Cola'ya "kara su" dendiğini öğrenmeli.

29
"Niye öyle üzgün üzgün durursun Anan dahi sevmez benden ziyade" (Arguvan -Türkü sözü) Edebiyatımızda "yalın imge"ye dayalı şiirle de sevginin yoğunluğu anlatılabiliyor.

30
Şair arkadaşlar, yazdıkları şiirlerin ön hazırlıklarını, bu hazırlıklar sırasında ve öncesinde hangi şairleri, hangi açılardan değerlendirecek okuduklarını, eskizlerini, yazma süreci içinde neler yaptıklarını, hangi sözcükleri, hangi imgeleri neden seçtiklerini, neden kullandıklarını, dünya şiiri ve bizim şiirimiz içinde kendilerini nasıl seçikleştirdiklerini, Doğu'dan veya Batı'dan veya her ikisinden kendilerine felsefi bir arka plan kurup kurmadıklarını, kurdularsa nasıl kurduklarını Facebook'ta paylaşıyorlar, bloglarda/dergilerde yazsalar, bunları içeren kitaplar yayımlasalar şiir için önemli bir katkı olur.

31
Biraz önce "Anneler Günü" vesilesiyle Ceyhan'daki ablamı aradım. Büyüğümüzdür. Okula gitmemiştir, okuma yazmayı kendi çabasıyla sökmüş ve bununla yetinmemiş, eniştemin

GÖÇMENLER

kendini yalanla
bin ters bin yüz öfke çılgılığı buyurur
! SAVAŞ !

dibini gören ayrılıktı
! ölüm ! şaşkınlık lekesi sular
yüzü kovulan göğün altında
geceler ağlamak için bağışlanır
yetim savaş çocuklarına
bin ters bin yüz öfke çılgılığı
! kavgalar !
kaç parçaya bölünen adımlar
köze bulanır, yürür yollar
bir uzun gitmektir göçmenlik

gözyaşını içine çekmekten
can'ı sökülür toprağın
! gittiler ! geride kalan gözleriyle...
kıyametti ! gittiler !

göçmenler geçtiler huysuzdu kapılar
göç ! yorgun yalnızlık türküsü!

eli belinde seyretti zaman

ALAŞIYA

boğazı düğümlü harfler gibidir göçmenlik
acılardan eğilir hayat
kaç varmış kaç yokmuş insan
bin dokuz yüz kere yetmiş dört heceli
boydan boya adayı ağrıtan duvar

rengini kaybeden gözlerimden
döndüm bu gece
sabrın kahve fallarında hüzüntünlü kıyıları
duvarda, bilmece bildirmece saat
kalp kalbe karşı konuşur kardeşlik
kalimera...merhaba ALAŞIYA

anadili olan Zazaca'yı da, kendi ana dili Türkçe'dir, öğrenmiştir. Söz arasında, yeğenlerimden birinin avukatı olan kişiden bahsederken "Silivri'den mahkûm almış adam." dedi. Halkın hayatında, dilinde şiir var mı bir düşünün bakalım ey şuara!

32
Bir şairi/şiiri kendi duyarlılığımıza göre okumanız mümkün, şairin/şiirin duyarlılığına göre okumanız mümkün, sizin / şairin / şiirin ortak duyarlılığına göre okumanız mümkün, ama bir şairi / şiiri salt bunlarla sınırlayarak okumanız mümkün değil. Çünkü şair / şiir her zaman bunların dışına göndermede bulunur.

DURGUN GÜNLÜK III

19.5.2015

Korkut KABAPALAMUT

14.05.2015

Yine gece. Bir dostumla sinemaya gittik. Saçma bir aksiyon filmiydi (Hızlı & Öfkeli 7). Seçimi yapan ben değilim elbette. Çıkışta epey bir yürüdük, şimdi ayak bileklerim sızlıyor. Erkenden de uyukum geldi. Y. Mişima'nın *Dalgaların Sesi* romanını sonunda satın aldım. Kapak resmi ve tasarımı harika. Onun, sıra dışı intiharından hemen önce tamamladığı *Bereket Denizi* dörtlmesi bu güne dek yazılmış en mükemmel edebi metinlerden kuşkusuz. Nedense çok istediği Nobel'i alamaması üzüntü verici. Ama ödülü alan yurttaşı Y. Kawabata da ondan pek aşağı kalmaz tabii. H. Murakami'ye ise ödülün verilmemesi gerekir bence. Ödül, son yıllarda iyice ucuzlayıp marjinalleşti. Akla hayale gelmeyecek kalemlere armağan ediliyor.

İnsanlar hayli cimri. Bu beni her seferinde biraz şaşırtıyor. İnsan paraya neden bu kadar değer verir ki? Özellikle de zaten iyi kazanıyorsa... Çocukluk ve gençliklerinde maddi sıkıntılar yaşamış kişilerin çoğu, sonradan rahata erse bile harcama alışkanlıklarını pek değiştiremiyor sanırım. Biraz açılırsalar, eski can yakıcı, yoksunluklarla dolu günlere geri dönecekmiş gibi hissediyorlar belki. En iyisi kendi hallerine bırakmak onları. Bazen gerçekten de değiştirip aydınlatamıyorsunuz insanları ne kadar çabalasanız da. Hatalarına sınımsız yapıyorlar. O pek kıymetli paracıklarındansa, çok daha az bulunur, değerli şeyleri yitirmeyi göze alıyorlar.

15.05.2015

Büroya gidip temyiz dilekçesi yazdım. Dönüşte biraz alışveriş (son zamanlarda kilo aldığımdan denediğim tişörtler hiç yakışmadı, gömleklere eh işte). Akşam, L. De Bernieres okudum. Saat 23'e yaklaşıyor. Kendimi kötü hissetmiyorum. Bileklerimdeki sızı biraz hafifleyerek de olsa devam... Bugün büroda sanki çok lazımmış gibi bir şiir daha yazdım. Benim için son derece bereketli bir yıl. Şöyle başlıyor: *Görmezden gelemezsin dünyayı / Bitkilerle bir uzayacaktır ...* Nerede yayımlarım bilmem. Editörler beni pek anlayamıyor. Belki de Boğaziçi mezunu olmadığımdandır. Burada hiç olmazsa birazını yayımlamış oldum işte. Galiba kötü şiir, iyisini kovuyor.

17.05.2015

Pazar, öğlen. Telefon çalarsa kalkıp ifadeye gideceğim; ki her an çalabilir. Evde oturmak çok sıkıcı. Gerçi bol bol ve keyifle okudum. Mişima'nın son romanını süratle tamamladım. Kısa ama mükemmel bir romandı. Denizi, ilk aşkları, erotizmi, insan doğasındaki sürekli çalkantıyı onun kadar ustalıklı ve sürükleyicilikle anlatabilen çok az yazar var. Tüm eserleri, mümkünse birden çok kez okunmalı. Bu dünyadan Yukio Mişima geçti, az bir şey değildir... O bitince J. Steinbeck'in öykülerine başladım. Çevrilmesi uzun zaman ihmal edilmiş. İkinci öyküdeyim, ikisi de kusursuz, salt dev yazarların kaleme alabileceği yetkinlik ve zarafette. Bana okumayı sevdiiren yazardır o. Okuduğum ilk kitap onun *Yukarı Mahalle'si* idi. On beş yaşındaydım. Ne zaman olsa elime alır, aynı hazla okurum. *Sardalye Sokağı* da aynı seviyede bir başyapıttır... Nereden aklıma geldiyse, aptallık edip bir korku-gerilim filmi izlemeye kalkıştım. Ama o kadar berbattı ki, on dakikadan fazla direnemedim. Ki bu, en az kanlı ve rahatsız edici olanlardanmış. Adı, *It Follow*. Eksik olsun.

00.02. Biraz uyukum var. Steinbeck öyküleri bitti. Ben de Sezgin Kaymaz'a kaldığım yerden devam etmeye başladım. Fazla yazınsal değeri yok kitabın ama ilgiyi sürekli ayakta tutmayı başarıyor. Karakterler kanlı canlı. Bunu genellikle Balzac için söylerler. Günün birinde ağlarken bulmuşlar üstadı; nedenini sorduklarında, kahramanlarından birinin az önce öldüğünü söylemiş. Bir gün de şaka olsun diye kahramanlarından birinin adını vererek, kapıda beklediğini, kendisini ziyaret etmek istediğini söylemişler. Buyursun gelsin, diye yanıt vermiş buna da garibim. İşte ben yazar diye böylesine derim (bu ilginç anekdotları bir öykümde kullanmış, öyküyü de bir yarışmaya sokmuştum, başka bir öyküyle birinciliği paylaşmışlardı). Şimdiki postmodernist yazarlarımızdan katiyen bekleyemezsiniz bu türlü bir davranışı. Onlara göre edebiyat, bir oyundan, öykü matruşkalarından, bana göre yavan ve sözde zekice bulmacalardan başka şey değil. Bense eski kafalı bir okuyuyorum. Şiirde de, yenilikten, deneycilikten, araştırmadan öyle çok hoşlanmam. Ritsos, Anday, E. Cansever, hatta Baudelaire hâlen en sevdiğim, sık okuduğum. Burun kıvrır kıvrır ya da bunlardan daha güçlü, nitelikli olanlarını zahmet edip göstere bana. Dergilerde yayımlanan şiirlerin çoğuyla bir iletişim kuramıyorum. Sıkıntıyla okuyup geçiyorum.

Nedendir bilmem, birkaç eski ağır sıklet boks maçı izledim bugün (demek ki bir hayli sıkılmışım). Biri, 1908 yılında Sydney'de kaydedilmiş. Bu mücadelede, John Johnson adlı bir boksör, ilk siyahî ağır sıklet dünya boks şampiyonu olmuş. Maç açık havada yapılmış. Rakibi kısa boylu, Kanadalı bir beyaz. O tarihteki dünya şampiyonu. 14. rauntta nakavt gerçekleşiyor. O ufacık ringdeki sinir, güç, karakter savaşı hayli ilgimi çekiyor. Tarihteki büyük boksörlerin dövüş tekniklerini, ringdeki duruşlarını, tavırlarını ilgiyle, dikkatle inceledim. Teknikleri az çok birbirine benziyor. Zayıf elinle yokla, kurcala, dikkat dağıt, hazırda tuttuğun güçlü elinle ilk fırsatta indir. İşte bu kadar basit. Bir tek Muhammed Ali'nin tarzı çok farklı. Gücünden çok özgüveni, korkusuzluğu ve adamsendeci tavırları ile yıldırıyor rakiplerini. Çok zarif, dans eder, adeta kaba kuvveti küçümser, her şeyle alay eder gibi sırtarak dövüyor. Fazla yumruk atmıyor, atsa da genelde iş olsun diye sallıyor sanki. Gard almıyor. Bunun yerine biraz geri çekiyor kendini ya da kafasını arkaya yatırıyor, yüzüne şöyle bir dokunulmasına izin veriyor, sürekli hareket ediyor ve bir anda sinsice yaklaşıp yıkıcı darbeleri indiriyor. Sporcu olsam, bir ağır sıklet boksörü olmayı yeğlerdim muhtemelen. Şu anki ağırlığım da buna uygun yazık ki. Gündüzleri dövüşür, geceleri de şiir yazardım sanırım. Yalnız Ali kadar hareketli ve dinamik olmayacağım da kesin (çok sevdiğim Hemingway'i dövebilir miydim, pek bilemiyorum).

19.05.2015

Akşam... Bir saat kadar önce eve döndüm. Bacaklarım biraz ağrıyor. Bir kadeh viski içtim. İkincisini canım istemedi. Dün I. Bergman'ın *Sessizlik*'ini izledim. İlk gençliğimde metnini okumuştum. O metne oyun mu demeli, senaryo mu, pek bilemiyorum. Bu önemli film hakkında pek çok şey yazılıp söylenmiş. Hepsisi de kalıplaşmış, klişeleşmiş sözler gibi geldi bana. Kız kardeşlerden biri akıllı, diğeri ise cinselliği sembolize ediyormuş, falan filan... Bergman'ı seviyorum. Henüz tüm filmlerini tamamlamış değilim, çok acelem de yok. Başyapıt sayılan filmlerinin tamamını dikkatle izledim. *Yedinci Mühür* ve *Yaban Çilekleri*'ni biraz ayrı bir yere koyuyorum. Bergman'ın otobiyografisini de uzun zaman önce severek okudum. Çok iyi yazılmış bir biyografi olduğu tartışmasız. Bergman'ın film dünyası kadar karanlık, kasvetli, insanı yaşamdan, hatta insan→

Cemre BEDİR

TİMUR'UN SEVDİĞİ HAVALAR

Timur'un sevdiği havalarda
buğday bereketlenir
(tane yeterlidir bereketlenmeye
ya da bir dize bir şiire)

Timur'un sevdiği havalarda
bir erik ipince
intihar eder
henüz yanmadan kabuğu
dalından özgürlüğe
ve başlar yuvarlanmaya
sokakların hatrına
inle cinin kardeş olduğu

Timur'un sevdiği havalarda
küskünlüğe yer yoktur
(çünkü mümkündür görmemek
btirmemek şiiri ve havayı küskünlükte)

Timur'un sevdiği havalarda
Kadıköy'den değil Eminönü'nden değil
mekteplidir
Vefa'da Beyazıt'ta dolaşır
her sabah gördüğü ilk çiçeği
ve kaldırımı sevindirir
güneşin üzerlerine
doğmadığı havalarda

(Timur'un sevdiği havalarda
yanıktır sonbahara
herkes birbirini görür
sevinçle son defa)

Timur'a sorsan benim der
sevdiğim havalarda Timur'un

Nihan İŞİKER

GÖZLERİ

Gözlerini gördüm
Gözlerinde ölümü
Kördüğümü
Defalarca öldüm

olma düşüncesinden soğutan, bu hâli adeta kesintisiz bir işkence süreci olarak duyumsatan herhangi bir sanat yapıtına rastladığımı anımsamıyorum. Belki, kimi grotesk ressamların ürünlerini ve sıklıkla gördüğüm ürkütücü düşleri bir kenara bırakacak olursam. Varoluşsal, soyut, kronik ve travmatik mutsuzluğu onun kadar önemseyen ve ısrarla tasvire çalışan başka yönetmen var mıdır bilmem. Sven Nykvist olmasa, Bergman, Bergman olur muydu, bu da sorulmaya değer bir soru olarak görünüyor şimdi bana.

Hüseyin KORKMAZ

RİVAYET DÜĞÜMÜ

Çiğliği ince bir yalnızlık ağrısıyım, söz ver!
Konuşsa çalı, tenimi yırtsa da dikenini
gül çiçeceksin boşluk taşına, bu yüzden--
Medusa'nın kanına batırıp sesini,
rivayetini söyleyeceksin zamanın:
Sussun su, suçüçeği kuyusuna! tuz bağlasın yaranın dili!
Begonyaları bakır çalığından yapın, güze dayansın!

İkinci güneşinden sesine bir damla
dökülürse güzbegüz, söz ver!
Ağustosun ince örülmüş sıcağını
sereceksin, sonra mavi kuş sesini;
Psyche'nin yalvaran: *Eros'un oku ile vursa beni deyişini!*

Kuş civıltısı yağmurun tınısına iç çekince, kır çiçeği--
sabahın ucuna ilişip işler rüzgârın kasmağına oyasını,
batırarak zemherinin iğnesini.
Söz ver! Bu yüzden su sererse yatağına bulut
göz süzüp üşüyen vaktine toprağın, çamur ile yaklaşır
rivayetini söyleyeceksin çölün:

*zaman çuldan çadırsa ağırla onu; ikram et, hüznünü
güpegündüz!*

Öztekin DÜZGÜN

HALLAC'A GEVEZE DİYENLER İÇİN

Sen kendi yanında kalınca güzelsin.

Bu koku bende var,
toprağı kazıp da getirdim yanıma,
hangi otun üzerine varsam serdiler başlarını elime.

Burada üstüne koyduğum toprak
gözlerimle pişip son hâlini aldı.
Çöpünü gözlerimle gördüm,
ellerime göreydi.

Kazdığım kadarıyla gittim uzağına kıyımın,
Bundan ki tek misafiriyim yorgun dizlerimin.

Toprağından pişirdiğin cam,
saydamlığa ait
senin getirebileceğin.

Kaya Ali Ünver (1931 - 14 Temmuz 2015)

Serdar Ünver, babasını yitirdi. Sevgili babamızın ışıklar
içinde yatmasını diliyoruz. -Akatalpa

YOMBLUES: KENDİNİ TEKRAR EDEN HAYAT

Gökhan ARSLAN

Çeşitli kaynaklarda ‘yom’ sözcüğünün birçok anlamına ulaşmak mümkün. Daha çok Türk ve Altay inanç sisteminde karşımıza çıkan bu sözcük, ‘uğur, talih, baht’ gibi anlamlara denk düşüyor. Aynı zamanda ‘uğurlu nesne’, ‘mutluluk’ ve ‘neşe’ gibi anlamları da mevcut. Ural kökenli dillerde ise ‘tanrı’ya karşılık olarak kullanılıyor. Türk-Altay mitolojisine bakıldığında ise bu sefer sagunların (hekim) ve otacıların (eczacı) koruyucusu olan ‘tıp tanrısı’ ‘yomçı’ sözcüğü çıkıyor karşımıza. Aynı kavram (yomçı) Çuvaş kültüründe de ‘şaman’a tekabül ediyor. *Dede Korkut* öykülerinin sonunda rastladığımız ‘yum vereyim’ ibaresini meraklıları bilir. Daha çok ozan duası, hayır duası anlamında kullanılan bu ifade, kimi Anadolu köylerinde hâlâ ‘yom tutmak’ şeklinde sürdürür mevcudiyetini. Orta Asya ve Türk mitolojisinde hatırı sayılır bir yeri olan ‘yom’ sözcüğünün, sadece bir harf değişimi ile ‘şom’a, yani tam tersine dönüşmesi de ayrıca ilginçtir. ‘Yom’ sözcüğü ile olan bu bilgiler ve daha başka anlamları için Deniz Karakurt’un internete e-kitap şeklinde dolaşımda olan yapıtı *Türk Söylence Sözlüğü*’ne bakılabilir.

‘Blues’ kavramı ise ‘yom’un çıktığı topraklardan epey uzaklarda doğmuş bir kavram. İlk olarak Afrika kolonilerinde cenaze ve yas tutma aracı olarak karşımıza çıkan kavram, zamanla tarlalarda çalıştırılan kölelerin kendini ifade biçimi haline gelir. 1865’te köleliğin kaldırılmasıyla beraber Amerika kıtasında yaygınlaşır. 1930’lu yıllardan itibaren de cazla harmanlanarak kendi formunu oluşturur. Yine de halen blues dendiğinde çoğu kişinin aklına isyan, direniş, ezilmişlik ve öteki gibi kavramlar gelir.

Birbirinden hayli uzakta ve anlamsal olarak aralarında uçurum bulunan bu iki kavramın bir araya gelmesi imkânsız gibi görünse de edebiyat bunun için var sanırım. Sinan Karadeniz’in Ocak 2014’te çıkan *Yomblues* (Yasakmeyve) kitabını okuyunca, iki kavrama da ayrı ayrı gitme gereği duydum. En basit ifadeyle bir anlam kaymasıyla baş başa bırakıyor bizi Karadeniz. Genel anlamda ‘şeytanın müziği’ olarak nitelenen blues’u, yom sözcüğü ile birleştirerek ona bir kutsallık atfediyor. Blues’u yaygın inanıştan arındırarak onu tanrısal bir noktada konumlandırıyor.

Yomblues, 21 şiiirden oluşan tek bölümlü bir kitap. Daha doğrusu kitapta hiç bölüm yok. Sanırım Karadeniz kitabı, biraz da doğaçlamaya dayanan bir blues eserini tek seferde dinler gibi okumamızı istiyor bizden. Daha hemen kitabın başında yer alan alınlıkta, ‘*Tehlikedir beni götüren şiiire/ Ve şiiir tehlike*’ derken de sanırım blues müziğin o inişli çıkışlı akor dizisini hatırlatmakla kalmıyor, aynı zamanda blues’un ve şiiirin tehlikeli sulara yüzen yapısının da kıyısında dolaşacağını hissettiriyor. Yani şiiir eşittir tehlike derken, düşünmeden şiiirin yerine blues’u da koyabiliyor.

Kitaba da adını veren ilk şiiir (s. 9), şiiirden çok bir müzik parçası gibi. Karadeniz’in bilinçli bir tercihi gibi duran bu durum, şiiirin içinde geçen birçok sözcükle de kuvvetlendiriliyor. Şiiirin birçok yerinde kendini gösteren nota sözcüğünün haricinde; tel, ses, senfoni, konçerto, beste, perde, bas, tuş, piyano ve kayıt gibi kavramlar, şiiir okurken sanki bir müzik parçasının içinde dolaştığımız hissini uyandırıyor ister istemez. Hemen ardından gelen “Simli Tülün Gözleri” (s. 11) şiiirinde de aynı durum söz konusu. Nota, orkestra ve tel gibi

sözcükler, şiiirin yapısında hayli yer kaplıyor. Ama bundan sonra gelen “Dönence” (s. 12) şiiiriyle birlikte, kitabın yapısında da bir değişim başlıyor. İlk iki şiiirle bize şiiirin ve blues’un arasında kendince bir ayrım bulunmadığını sezdiren Karadeniz, bunu anladığımızı varsayarak, bundan sonrasını yalnızca şiiir üzerinde ilerletiyor. Yine de arada bir müzik terimlerini şiiirin içine yedirerek blues’u aklımızın bir köşesinde tutmamız gerektiğini işaretleyerek.

İlk iki şiiiri müzikal terimlerin yoğunluğuyla geçtikten sonra, bu sefer de karşımıza inanılmaz bir listeleme telaşı çıkıyor. Türkçe şiiirin son zamanlarda en çok başvurduğu yöntemlerden olan bu durum, Karadeniz’in şiiirinde de belli ediyor kendini. “Dönence” şiiirinin girişinde yer alan ‘*Dönüyorsun/ Atlar, balıklar, düşler, uslar, sendeki bu devinime tutkun*’ (s. 12) dizeleri, dizelerin de söylediği gibi bu listelemenin şiiirde bir devinime dönüşüğünü gösteriyor. Bu listeleme alışkanlığı zaman zaman şiiirlerde aksamaya neden olsa da, çoğu yerde şiiire bir hareketlilik, bir kinetik enerji yüklüyor: ‘*Issız oteller, şehvetli kütüphaneler gibiydik seninle*’ (s. 13).

Bu listeleme dediğim alışkanlık, bu her şeyi söyleme gayreti birçok şiiirde belli ediyor kendini. “Günlerin Dışından” (s. 22) şiiirinde okalıptüs, kayın, dut, mandalina, nar, kivi, hurma ve kiraz gibi ağaçlar ardi ardına geliyor mesela. Karadeniz bununla da yetinmiyor. Aynı zamanda ağaç, yaprak, dal gibi kavramları da kullanarak listeyi iyice belirginleştiriyor. Aynı şekilde bir sonraki şiiir olan “Nesnelisyan”da (s. 24) bağlamak, kumaş, libas, terzi, pazen, iğne, metre ve perde gibi sözcükler; “Ağıtana” şiiirinde (s. 29) güvercin, kedi, karasinek ve çekirge gibi hayvanlarla kiraz, kabak, fındık, incir, ot, yasemin, gelincik, elma ve dağ çileği gibi bitkiler, “Vera” (s. 25) şiiirinde parmak, yüz, kol, saç, kaş gibi uzuvlar listeleminin içinde kendilerine oldukça fazla yer buluyorlar.

Karadeniz şiiirlerinde kullandığı yöntem sadece listeleme ile sınırlı değil. Listeleme alışkanlığı son dönem Türkçe şiiirde ne kadar yoğunsa, onun kadar revaçta olan başka bir yöntem daha var. O da tekrar duygusu. Kimi zaman sözcüklerle kimi zaman da anlama yaratılan bu duygu yakın zamanda basılan kitapların çoğunda karşımıza çıkıyor. *Yomblues* bu açıdan oldukça yoğun bir kitap. Ama belirtmeden geçmeyeyim. *Yomblues*’daki tekrarlar anlamı güçlendirdiği kadar, anlamın zedelenmesine neden oluyor. Hem teknik hem de anlamsal tekrarlar, bazı noktalarda bir sıkışmışlık hissi yaratıyor okuyanda.

“Gölge Cıvıltıları” (s. 14) şiiirinde, başlıktan da anlaşılacağı gibi sayısız ‘gölge’ sözcüğüyle karşılaşırız: tam 7 defa. Ama bu durum ‘*Kesilmiş bir ağacın gölgesiyim*’ gibi güzel bir imgeyi gölgede bırakmıyor. Aynı şekilde devam edersek şu sonuçlar çıkıyor karşımıza: “Yeni Kıta Atlası”da (s. 16) ‘düşün’ sözcüğü 12 defa, “Resmi Masa”da (s. 17) ‘lokma’ sözcüğü 11 defa ve ‘aramızda/arasında’ sözcüğü 13 defa, “Elname”de (s. 26) ‘el’ sözcüğü 7 defa, “Kararname”de (s. 28) ‘karar’ ve ondan türeyen sözcükler 10 defa, “Yağmur Edimi”nde ‘yağmur’ sözcüğü 7 defa, “Perspektif: o”da (s. 40) ‘o’ sözcüğü 29 defa ve ‘-ken’ eki 13 defa, “Taşımus”ta (s. 43) ‘yetmeyiş’ sözcüğü 12 defa ve ‘sev’den türeyen sözcükler 6 defa, “Olan Caddesi”nde (s. 45) ‘göz’ sözcüğü 13 ve ‘gülme’den türeyen sözcükler 5 defa, “Ah Köküm”de (s. 47) ‘kök’ sözcüğü 11 defa ve kitabın son şiiiri olan “Nedensiz”de (s. 48) ‘belki’, ‘gibi’ ve ‘sanki’ edatları toplamda 14 defa tekrarlanıyor.

Farkındayım, yukarıda dökümünü yaptığım bu tekrarları okumak bile yoruyor insanı. Ama kitabın ruhuna sinen bir tekrar durumu söz konusu. Şiiirlere genel anlamda bakıldığında şöyle bir şey çıkıyor benim karşım: Karadeniz sanki aklına gelen bir kavrama sınırsız tutunmuş ve o kavram üstüne kurmuş şiiirini. Kavramla kurduğu bağı hatırlatmak için de sürekli tekrar etme, göz önüne getirme gereği duymuş. Tam da bu noktada yeniden blues müziğine dönmek gerekiyor sanırım. Sadece blues’un değil, neredeyse bütün müzik türlerinin en önemli unsurlarında

KIRIK

kan kokusu ve tomurcuk bize bir şey söyleyebilir
yakılan ve yıkılan ne varsa tahtında hançerlenmiş
senin o ellerindedir çığırtkan ama ürkek
ellerindedir daralıp genişleyen
genişleyen ama illâ sığırdılmış
adi bir orospunun herkesliğinde ama hiçkimsesiz
ellerindedir yenilmezliği kök vermiş kahır.

akşam incinmiş bir dalı daha gizler
konuşmalar tanıyla gelişigüzel
özensiz ve plansızım yaşarken güzel
bunları hep hatırla dünya seks savaş ve para
hatırla herkesin susmaya tutkusunu
ve korkunçluğunu benzemeye olan sevdamızın
sınanmış bir yok oluştur herkes bitebilir.

nehir ve zaman aynı akışa vurgun
ve yorgun çamurlaşmasından herkesin herkese
ot sararır yaprak düşer yaz biter
annedir sokağa inen yemek kokusu
sonra
sırtını kapıyla kaşıyan kedinin rabbine seslenilir
bir soru işaretine benzemez ağlamak
yörüngesiz ve pusulasız ağlamak
eski evlerin gölgeleri ve avluları haritalarda yitik
çökmüş bir yığıtlıktır ağlamak
ellerinle bir beyazı kemiren
uyumak kadar çilgin
uyumak kadar olağan
kırık bir yontu utancımız saçları kesilebilir.

3 Temmuz 2015

Sinan KARADENİZ

İNTİZAR

Sevgilim ıhlamur kokar
Sözleri; tan vakti dile gelen kuşlar
Cümleler kurar yıldızlarla, gün yüzüyle, rüzgârla
Coşkun şırıltısıyla damlaların...

Sevgilim serinliktir yaz sabahları
Gün dönümü, meyveli ağaçlar, kasımpatıları
Dağların kalbinde doğan pınar
Taşların aşınması, bir çocuğun ilk sözü...
Ben mi? Hep aynı şarkıyı yineleyen müzik çalar

Sevgilim gerçek; gayrıyı gölge kılar
Gözüm değmesin gözüne; yeryüzü tarumar
Bir ürküdür kimileyin; ya gece olur tanımazsa
Silerse defterinden, eylerse katı nazar

Sevgilim gül kokar, duyumsanır balkondan
Kumla oynayan dalga, yaprakta kırılan güneş
Sevgilim dört mevsim; döndükçe kalp kanar
Yitip gider bir avuç su, eylerken onu intizar.

Fatsa, 08.07.15

biridir tekrar. Dilerseniz, buna nakarat da diyebiliriz. Sanatçının vermek istediği esas duygu, genelde o tekrarlarla gizlidir. Zaten bunun için o tekrar kısmında sürekli yinelenir dinleyen ruhuna geçmesi istenen duygu. Karadeniz de şiiri üzerine kurduğu o kavramın, okuyanın ruhuna işlemesini istemiş sanki. Yani kavram kendisi için neyi temsil ediyorsa, okuyan da aynı şeyi hissetsin diye düşünmüş olmalı ki, kitabın neredeyse tamamını tekrarlarla örmüş.

Bu tekrar duygusunu sadece blues müzikle sınırlamak yeterli değil. Aynı durum, en başta tanımlamaya çalıştığım 'yom' sözcüğü için de geçerli. *Dede Korkut* öykülerini düşünelim mesela. Her öykünün sonunda karşımıza çıkan bir sözcüktür 'yom'. Bu açıdan bakıldığında 'yom' sözcüğünün sürekli tekrarlanması ile *Yomblues*'da sürekli tekrarlanan sözcükler arasında bir paralellik kurmak mümkündür. Bu arada, "Taşimus" şiirinde sanki bu önermeyi doğrularmışçasına 'Deli Dumrul'un geçtiğini de ekleyeyim.

Yomblues'da en dikkat çeken özelliklerden biri de nereden geldiğini, neden geldiğini bilmediğimiz özel isimler. Bu kadar çok özel ismin olması ilginç. Ama asıl ilginçlik bu isimlerin hiçbir şekilde göze batmaması. Bahsedilen her kişi, sanki günlük yaşamımızda bizim de yanımızda bulunan, bizimle temas halinde olan kişiler. Karadeniz onları öyle bir yerden sokuyor ki şiire, ister istemez bizim hayatımızda da onlara benzeyen insanların olduğunu düşünmeye başlıyoruz. Bu nedenle şiirlerde geçen bu isimleri tanıyıp tanımamanın bir önemi kalmıyor. Kitaba adını veren "Yomblues" şiirinde Nuran, "Dönence" şiirinde Adnan, Yalçın ve Fusun, "Gölge Cıvıltıları"nda Çavuş Dede, "Resmi Masa"da Neriman ve İrfan, "Nesnelisyan"da İlhan, "Vera"da şiirinde başlıgın öznesi olan kişi, "Ağıtana"da Terzi Basri (Ki burada şairin Fatsalı olması ve şiirin de yerel motiflere yaslanması nedeniyle Terzi Fikri'yi çağırıyor), "Yağmur Edimi"nde Ömer, "Dia Film"de (s. 38) Murat Baba ve "Perspektif: o"da Oya Abla... Bütün bu isimler sanki sadece Karadeniz'in hayatından değil de, okuyan herkesin hayatından çıkmış gibi. Bunun da nedeni sanırım, şiirlerin bir yaşanmışlık hissi barındırmasından kaynaklanıyor. Zaten *Yomblues*'da geçen özel isimleri tanıdık kılan, sürekli yinelenen tekrarları ve listelemeyi mazur gösteren olgu da bu. Yani bütün bunların hayatta bir karşılığı olması, yaşamın bir yerinde bizim de karşılaşmış olmamız.

Yomblues, ilk kitabın kimi kusurlarını üzerinde taşısa da, sonuç itibarı ile yöntemini iyi belirlemiş ve bunun peşinden gitmiş bir kitap. Fakat yinelemekte fayda var. Tekrara dayanan şiirlerin ve kitapların tuzağa düşmesi yüksek bir olasılık. Bu nedenle Karadeniz'in bundan sonra çıkacak olan kitabı benim açımdan büyük bir merak konusu. Sonuçta her ne kadar yaşanmışlık hissi barındırırsa barındırsın, bu his sürekli tekrarlanmaya başlarsa yaşam/yaşanmışlık da anlamını yitirebiliyor. Nasıl ki aynı şeyleri tekrar tekrar yaşamak bir bıkkınlık durumu yaratırsa, aynı şiirlerle tekrar tekrar karşılaşmak da aynı sonuca yol açabilir.

Çıktı!

Haiku Yazar Salyangoz

şiir

Necati Albayrak

Komşu Yayınları / Yasak Meyve, İstanbul, Haziran 2015, 112 s

AH'ZER YARAN DER GİBİ ÂH İLE ÂN!

Hüseyin ALEMDAR

Korucuk köyünü gidip görmeseydim Azer Yaran'a Ah'zer Yaran diye seslenemeyecektim. Onun çok sevdiğim şiirlerinden biri olan *Lacivert Yaralar Destanı*'na bu denli içli sokulamayacaktım. Ah, çocukluğu benzer bir ilçenin dere yatağında geçmiş ve her anısı giderek *gargalak** yığına dönüşmeye başlayan bir şi'rinsanını en içli ağlatan yıllar olmalıydı da Azer Yaran olmamalıydı! Bir yanı *Giz Menekşesi***, bir yanı *Şu Akkuş'un gürgenleri**** ömrünü şiir ve türkü en keskin iki bıçakla yongalayan bu Hüseyin, âh ve ân iki sevapla böyle berhava ölmeliydi! Neresinden baksam, hangi yanına dokunsam senli-sensiz günlerimin Yesenin'li, Pasternak'lı, Puşkin'li saatleri ân be ân, âh' de âh *Karadeniz Şarkıları* be Azer Abi! Şiirin, senin nazlı eğrin bu topraklarda başlayıp da Moskova ve Avrupa üzerinden tüm dünyaya böyle uzun eğri nasıl da eğilmişti. "Ey şehir, sana döndüm!" hüznünde notalarını içine akıttığın o şarkı var ya, sen gittin gideli ömrüme dokunur: "*Çektirmenin bordasını rüzgâr yalıyor,/Uğulduyor karada bir çınar,/Sığınakta bir tekne demir alıyor,/Cesaret türküsünce açılıyor denize balıklar//Yurtluş zümriüt göğsü Ordu'nun/Ve yine biteviye inleyen dereler akar,/Yıldızlı ikliminde de ruhumun/Elbet başlayacak sonbahar//Oy, yurdum! Bir renk kalacaksa sana bizden,/Çileli bağrın bir gün bizim de sevincimizi saklasın,/Pul olan yüreklerimizi Karadeniz'den/Al yıldızlı denizcilerin toplansın.*"--Ah! Yüküm de hüznüm de ağır be Azer Abi, Mayıs'tan *Burada Güneşli Türk'e, Deniz ve Ten'den Sonyaz Bildirisi*'ne birçok türkü ve şiirin çevirmeni gibiyim, sayende. Düş huzmesi, gizem çisentisi 40 âh 41 ân Batı-Doğu sentezinde yarana çağır beni; mısra-ı berceste, kurşunkalem sivriltilmeleri olayım sende, sende!

Sahi, "Geliriz de kendimize gelmemiz uzun sürer" mi demişti Behçet Necatigil! Şiir, hayatı bir gürültünün içinde yeniden yaratmaksa ey şair, yılların bir ömre söyledikleri kabulümüzdür çaresiz *Ah'zer!* Ankara'dan Sivas'a, İstanbul'dan Ordu'ya sıla-gurbet, sevinç-üzünç kaç yarada açtı senin devrim güllerin, söyle. İlk mayıstan son mayısa senin kendine gelememenin en içli repliği *Acılar* şiirindeki şu iki dizedir belki de, ne belli: "*Beni acı denizine sürüklüyorlar/Kimsesiz babasıym bir çocuğun!*"--Mavi ezgi Mayıs'tan *Burada Güneşli Türk'e* keder ve umutla bilenmiş soylu bir uyanışın şiiridir senin şiirin.

1/1) Tansık ân'ı)(dügün âh'ı: "*sevgilimin gelinliğini nurdan biçtiler/bir gelin uğruna ben görkemle/öldüm giysimi kardan biçtiler!*" Ah, senin şiirinde ağıt ve deyişler ki yerelin çoksesliliğinde Batı makamında söylenegelmiştir hep! Bundandır belki, "ince hava" senin her şiirin içten içe Türkçe requiem Azer Abi.

2) Şarapnel âh'ı: Beden de ruh da bir yerde bıçaktır; *İşkencede Ölenin Monoloğu* yürekte duyulduğunda: "*aşkım şarkım ve acım/sılada dere gölcüklerine değin inen/bir küçük buluta gömülsünler/iyi adamların ve iyi kadınların/sevincine dönüşünler!*"

2/3) Kavuşma ân'ı)(yitme âh'ı: "*ben evrenin bir duvar afişinden düştüm/sokak ve çocuklar şimdi uyanırlar/çınlayıp gelirler öğrenirler kimliğimi*"--Sobe!

3) Gece ân'ı: Ah, Azer Abi'nin köy evinin kapısında gördüğüm ömrümün en kocaman taflan ağacı geceleyin yıldızlarla konuşur mudur hâlâ! "*Bir orman yaşayıp geçmişti benimle/yazla baharla kışla!*"--Şimdi yine kış, şair mevsimi.

4/4) Delirmek ân'ı)(her âh bir ilk evlilik!: "*Ey güzel et/İyiliğin ve aşkın bağıışı!*"--Ey ömrümün pazar yerinde yaşadığım yalnızlık, gitgide nasıl da benimsin!

5) Dönüş ân'ı: Ah, bu kıskanç meşeler ve yukarı yukarı akan Ordu'nun dereleri hazır şimdiden kovmaya Azer'li!

6) Sevi âh'ı: A(h)zer Yaran, Türkçenin sunduğu ipek şiir, hem sevi kendine hem naz.

5/6) Sızı işte her âh'ım)(kalbim çingene ân'ı: "*Bir gelin bulutların içlerinden/Boynunda mavi papatyalardan bir dizi/Bu akşam bir gizi yaşadık ayla;/Eylemsiz bir devenin kara hörgüçlerinden/Eğdi yüzünü en güzel Leyla/Gümüş saçlarıyla geçti denizi.*"--Aydın yine ondördü, kurban beni bırakma!

7/7) Sevme ân'ı)(âh! Şiirler Okudum Bugün/kendime: "*Ben aslında bugün annemi yazacaktım,/Çatlak ellerini sevdiğim, telaşında bazlama ekmek,/Beni ve kardeşlerimi büyüttü mavi dumanlı bir ocaktan/Ve eğitti içimde çınar gibi bir şiiri, eğitti Nâzım Hikmet.*"--Ben aslında bugün anneme gidip şiirleri, türkülleri ve kendimi sevecektim.

8) Boşluk ân'ı: Ah, beti bütününe Azer'in köyü buralar! İğreti bir erinç başlar birazdan ağır vuruşlarında rakı ve rakımın!

8/9) Kurşuni âh)(sis ân'ı: "*Ah, sisli günün çiğli çimleri./Deyin/örtmesinler güldeki kanı!*"

9) Dokunup kalma ân'ı: Ah'zer bir kez *Seni Seviyorum* demişse, aylar da aşklar da mayıs çağındadır: "*Seni seviyorum, yüreğimin atışını dert eder gibi,/Uykudan uyanan ellerimle görüp ışığını aşkın,/Başucumda dallar arasında mavi göğü fark eder gibi/Başkaldırısıyla sevginin kendimden taştım.*"--Kalbi de kanı da gördü Azer'in.

10) Refleks ân'ı: Say ki bedeni hâlâ Sakarya Caddesi'nde yürüyor, ruhu Korucuk köyünde. Ankara'dan Fatsa'ya Rus şiiri fonlu yay'ân koşu dünya şiiri anlayışdır bir yerde Azer Yaran şiiri; mavi refleks kendi dâhil her şeyi kuşatır: "*Deniz, kayalar ve martular hep eski biçimde,/Kıyıda duru bakışlarda sevinçli yıldızlar/Ben de katılsam bu sevince ne çıkar,/Ama örgütlenmiş bir kez hüznün içimde!*"

10/11) Yalnızlık âh'ı)(duyuş ân'ı: Şiire ve acı perisine rağmen hiç kimsesiz yok! Azer Yaran'ın şiir tanrısına söylediği büsbütün *Yalnızlık Şarkısı* işte: "*şiir koşuyor aşka/duyuş algı kavrayış/düş düşlem imge yaratış/yeni sözü us ve acı*"--Şiir algı ötesi Tanrı!

11) Ne demeli, âh! ruh dâhil her şey *İlk Söz* ve bıçak olmalı oralarda da! Çimende türkülenen kardelen ile 12 Eylül pekâlâ Azer Yaran şiirinde yan yana düşebilir ey sevgili: "*Sevgilim sevgilim sevgilim/aşkımızı savunurum işkencelerde/acı düşer mevsimler geçer/ayrılık biter ve zulüm.*"--Gülümse!

12) İyimser'lik ân'ı: Köklerindeki sızıya aldanma hep yarına savrulan bir direniş ağacıdır Türkiye Azer'de: "*Dün baktım toprak sürülmüş/bugün baktım gökler bahçe/yarın baktım ülke/m toy düğün!*"

12/13) Can ile âh'ı)(canân ân'ı: Lermontov ve Blok'tan el alır A(h)zer Yaran'ın kent ve kır çeşitlemeleri; en çok da Anadolu türkülerinden. Bundandır ki Yozgat ve Tokat türkülerini yağmurundan tanıdı! Şarkılar da türküler de öteden beri ateşi cana üfleme hâlidir onda: "*Ateş cana üflendi/esrarın tarifsiz şarkısı. Bozkır/bin yıllarında ıssızlığın neyleri/mavi havlı akımlarla toprakta söndü./Şarkı ninniledi fitilde alevi/şarkı dinmedi.*"

--Ah, karım da oğlum da kapanan çiçek gibi uyudu; can cana cam cama!

13) Sesin la notası takılmış âh!; hem sandal hem skandal: "*Ay sevgilimin duruşu/açların evsizlerin gümüşü//Ay eğri bıçak yarası/Fatsa-Ünye arası!*"

14/14) Utku ân'ı)(yengi/yenilgi âh'ı: Ah, ruh bıçağından başka dirliliği yok insanın! Sen, ben, biz yenilirsek sevgilim; hayat kötülüğün egemenliğine sermaye düşer.

15) Ankara Seğmenler âh'ı: Cennet siyahı gençliği/n/m gitti işte! Say ki Ankara, anakara; burada Azer Yaran, *Burada Güneşli Türk* kadar!

16) Şiir ve oğulcuk âh'ı: Yaran'a da yârene de sormayın, söylemez hiç kimse Azer'in aşk ve Ankara hâllerini; hâlâ iki kolu birden delikanlı yorgunluğu, *Göksay* der, çok göğsel bahçe ömrüne dökülür: Ah! "*Yıldız toprakları dökülür/sarsılan gök örenlerinde/körpe uzay dağcısı/harlı yürüngeler yolcusu/dinlen oğulcuğum yavrum/damlaların yoruldu.*"--Dinlen yavrum, oğulcuğum dünya!

15/17) Uzaklık ân'ı)(Yakınlık âh'ı: Ah, diyorlar ki, yazmaya dil, sevmeye insan, yanmaya aşk gerek! Yookkkk! Yoldaşlığa Tanrı ne gerek! Burada hayat bile Türk!

16/18) Coşku ân'ı)(çavlan âh'ı: Kalbini gök tokacı bir şiirle dövmüştür ya Azer Yaran, *Sen'den Adanmak Türküsu'*ne kaç şiiri, kaç türküsü, kaç şarkısı var hepsi de güz ve giz mevsiminde çatlayan evrensel nar!

17) Zatiülcenp ezgi ân'ı: Ah-zer! Yâr-ân! Sen gittin gideli Türk sazına nakşolan her nota curayla da söylene sızılı ağıt: Ah! "*Mezarın tahtasını duttan biçtiler/Türk sazının teknesini duttan yonttular.*"--Hayat cinlerin boğduğu bir melek ölüsü!

18) Ilgım ân'ı: Koştı gitti yine yaz! *Koca İncir ve Kır Yürüyüşünde Görünüm*ler dâhil kaç şiiri var gün yanığı Azer'in: "*Ve boz toprak sular içti gerindi/beri yalıda güz ormanında/yaprak gazellenmeye başladı/bahçede ürün toplayan kızın/yazması maviliğe takıldı.*"--Ah, günler hem giz hem güz menekşesi!

19/19) Gün ile âh'ı)(Günce ân'ı: Ah, defterler de gök de zedelendi! Sahi, gittiğinde kaç günü kalmıştı Azer'in, kaç yarım şiiri, kaç notaya vurulmamış türküsü!? İnsanı bugünden yarına yaşatan *Günce*'ler: "*Ve zamanın zerresinde beden/çıtlayan atesböceğinden göğsel yanışın akımıyla/toprağa aktı,/kütesel kandili içten içe kırışan yanardağın/fitiliyle kaynaştı,/orada doğal adalet enerjisinin gülü,/yerin bas perdesinden bir uğultunun sarmal külleriyle.*"--Anlam ve hiçlik arasına saklanmış on dört gününün onu örtük!

20/20) Yas ân'ı)(Taşların yassılığı âh': Issız acida taşların yası yarasarların kan uykusu. Yakımlar, yıkımlar dağ yas/sılığı. Dağları şehirlere, şehirleri dağlara sorun, en çok da dağları dağlara... Köyler dağların ağlamış hâlidir, "kan çisenti" *Laciver*t *Yarasalar Destanı* oralarda bir yerde yara sözü yaşamıştır Azer.

21) İnfalak ân'ı: De ki mevsim kırığı, say ki yüz kesigi; uzun hava, direnme türküsü çilenin alınlığıdır Azer Yaran'ın şiiri. Uğradığı her bahçeye şiir serpmiş: "*Yüreğim, usum/yulların kara bloklarını yonttular/uykusuz, daima soluk soluğa//karanlık çığ eridi/direncin bıçaklarında!*"

21/22) Giysi âh'ı)(Zerre ân'ı: Şehirli yaka gömleğiyle kır yürüyüşünden dönmüş olmalı Ah'zer Yaran; fularına dek tüm giysileri rüzgâr diriliği, toz zerresi; şiiri gibi! "*Ben burada/yüksek aydınlığın savrulduğundan/boşluğun dokusuna çiseleyen ışın zerresiyim/ve kasırgalar sonrası toprağın ruhunda/toz taneciği.*"--Şiir onda şehirli pastoral arma!

22) Resm'olma âh'ı: Ah, o kadar mutlak ki huzur ve hüznün dönüp dönüp Azer'e sorun. Hayat ki boşluğun yansıması: "*İlk defa yeryüzü böyle beyaz/laciverdin yedinci harmanı deniz ve gök/cisimden düşen gölge böyle mavi!*"

23) Ağrı ân'ı: Denilebilir ki, gayrıya hiç uğramamış bir ağrıdır onun şiiri.

23/24) Dün âh'ı)(Duyuş ân'ı: Ah dün'se, zer duyuş olmalı; dün ile dünya arasındaki gizli duyuşturdaki onun şiiri: "*Her çağ işte hep böyle anda/ilk yaprak, doğuşun ve aşkın ilk yaprağı,/şiirimin sesini çavlan dağıtır da/ben eremem açar kuytusunda.*"--Ah, her dingin yel gömlek cebinde kan mendili!

24) Dokunup kalma âh'ı: Kar ve kış, dünya ve şiir kuruldu kurulalı şaire akraba. Mallarmé kış, Azer kar; şiir her daim kardelen! "*Kırağı çalmayan don vurmayan yumruköklü kış/çiçeklerine sarıla sarıla allanyor.*"

25/25) Derinlik âh'ı)(Sükunet ân'ı: Saç topla/bul buluştur, bir araya getirilince tüm parçalar, görülecektir ki bir panoramik bütünlük fotoğrafıdır onun şiiri. Tektonik eşik; karada çakıl, denizde mesire çöküğü.

26) Orda bir Yesevin çevirmeni, âh! hem yar hem yâr kesigi: Curasından ve cigara tutuşundan bildiniz, şehirlere yar köylere yâren Azer Yaran ordaki; her hâliyle yaban akasya şarkısı: "*Seni koklasam gölgeler yıldızlanır/el değsem ben aşkın yaz yanığıym/açılışından seni öpsem dudaklarım kanar/yabanul kızısın yedi toprağın.*"--Ah, şiir akıntının serin dili onda!

26/27) Bükülüş ân'ı)(Uğultu âh'ı: Azer de Yaran da ağlamaklı sevincin kuş bulutları! Zorlama kendine saklanın saklanın da ağlamaz.

27) Tansık ân'ı: Şiir ve büyü, kalpten ruha ışığın ifadesi...

28/28) Yorgunluk âh'ı)(Boğulma ân'ı: Göğün mavi dal uçlarında, de yorgunluk de ki boğulma; Azer'in şiiri, mevsimi *Yaz Bozumu* da olsa eylül provasında onarır kendini. Doğanın ve seslerin özsuynunu içmiştir kuzey batıdan: "*Karadeniz'in gökyüzü dolu camundan/içtik türkmavisi yaşamın iksirini/duruldu duruldu eflatun bulutlar/biz göğsel sınının közünü içtik/ufkun çitliyordu kabarcıkları.*"--Şiir, dingin soluyuşu evrenin.

29) Otobiyografi ân'ı: Azer bu: "*Yaşadım/özümlü olduğumun hüznün gözyaşlarıyla!*" dedi.

29/30) Güz yangını âh! göğ kefeni)(Buhur ân'ı: Şiir geldim-kaldım, şair gelmiş bulundum/kalmıştım olmanın keder hâli. Azer Yaran gibi...

30) Çırpınış âh'ı: "*Yaşadım/doyamadığım şarkı tadıyla!*"

31/31) Deniz ve Ten! Ten'âh'(Denize dikyaka gömülme ân'ı: Çok sonra duyduk ki, Ah zer yar'ân olmuş da tek dize Fatsa Korucuk yamaçlarına gömülmüş tek ü tenha: "*ben yaşama örgütünün sardığı bir yarayım!*"--Şiire saygıdır, lütfen ağlamayın!

32) Tirat ân'ı: Ah, Azer Yaran içinizde biriye lütfen doğaçlama konuşun! "*Yaralı söz dere boyu yurtluğuna/bir gölün kirpikleri dibine indi.*" yle başlayın!

32/33) Voznesenski âh'ı)(Oza'n ân'ı: "*Selam Oza, dilerim ışıl ışıl kalırsın hep/Bir sokak fenerinden sızan bir ışık gibi.*"--Ah, çağ ılerlese de hâlâ acının ve aşkın tutsağı şairler!

33) Kabir âh'ı: Hiç bilmezsin ne denli hüznülyüm burda! Dilerim hiç bilme! Bazen Azrail bile aşk bahsinde kadından iyi...

34/34) Merak ân'ı)(Masiva âh'ı: Ah, Kâinat kimin/di! *Biraz Komşuda Ölüm*, biraz *Kırda Bir Soluk* Azer der ki, günlerin kadrânını kanatır gibi sayın ki yaşadım/yaşadık.-- "*Burada/denizin ve toprağın sesi tuzlu/gök mavisi ıslak!*"

35) Gramer âh'ı: A/h/zer bu, orda bile sözdizimine çalışıyordur! Ah! "*Diller/üst hakikate dair/üst şiirler söyleyin.*"--Eğri doğru ne kadar *Giz Menekşesi* söz var, hemen hepsi Azerce üstüldil!

35/36) Uzun hava ân'ı)(Pena âh'ı: Ah, hayat ekseri bozlakça bağırır dâvûdî susar ya! Derim ki, safran-menekşe ayı seyirmeden Azer Yaran'a gitmeyin, penası kırkıktır belki, sizi duysa da "üç uzun hava" uyanamaz, bas bariton sesiyle belki de uyanıktır! Bazen hüznün bile bas bariton: "*sürek avında türküml vuruldu/çiçek soldu dans büzüldü/kelebeğin yaldızı kırda tozudu/yağmalandı bitek bir ovada/türküml üzerime serpti küllünü!*"

36) Pastoral çöküş ân'ı: Kendimi hiç ağlamaz sanırdım. Son ağlamam şiire ve ölüme tanım gibi, Azerce. Ah! Şiir de ölüm de bir yerde ten ve dil çağı: "*Ten çağı--ak kâğıtta söz!*"

37/37) Kül ân'ı)(Kün âh'ı: Azer Yaran bu, her şeyi tek ses tek söz, nüvesinde: "*künyemi dışa ünledim sesimde açıldı kuyu!*"

38) Derişme âh'ı: Kitaplardaki sesi *Kırk Sevi Türküsu*, kırk bir requiem söylemiş de susmuş gibi. Odunu nice sevmiş köz son sevisi: "şimdi kül sesiyle usul'ca/rakıya damlar gece!"

KÜÇÜK BİR ÖLÜM

çünkü aramıza sessizliği böldüm.

bir çocuk bahçemiz kirli adamlar maden ocakları
kimimiz ayhan ışık, kimimiz yılmaz
güneye benzeyen yanlarımızla anarşik
bir kaosun ortasındayız yaşıyoruz 10 iki

sen ipil ipil tertemiz yüzünle hep ayrıksı
elinde bir kitabın kapağı
yıpranmış okunmaktan
gözlerin upuzunnnnn stepleri rusyanın

kaç ibrahim tanır yeryüzü kaç ibrahim ölür bir vuruşta
ölümlerimiz yeni değil yenilikçi hiç değil
kalk gidiyoruz bu ankara bizim ankara değil.

seni sevdiğimi söyleseydim bir kardeşim daha olurdu
öldürdü bir yerlerde babaları çocuklarını

veresiyeyi kestiği zamanlardı bakkalların ölmeden az
önceydi hatırla
hatırla badem ağaçları yeşillensin karaağaçları hatırla
sonra göçükleri sirozdan ölen adamları gencecik dul damgalı
kadınları
hatırla çocukluğum geri gelsin

hangi ölüme daha çok ağlamalıyım şimdi
’’hayalmeyalşeykenaşkımız’’

Tahereh MİRZAYI

KAN BULMACASI

Sonbahar akşamlarını sevdiğimi söyledim
renklerimi bu tuvalin kuru öksürüklerine
yaslayayım diye
bak benim dünyam burası işte.
Öğle yemeğine kurulan bir masada
duşa hazır olan bir havlu
ve bu terliğin güneşli mırıldanması
hâlâ esrik hâlâ bulutlu--
ağlamayı henüz bahar gibi öğrenmedim
bahar da ağlama da zaman alır
ama şunu anlamalısın ki
yıldızım geceleri hangi gezegenle fındırdeşiyorsa
yeryüzü hangi taraftan yâr yüzüye
ve gökyüzü hangi gözenekten içime çöküyorsa
’’yarın başka bir gündür’’ der gibi nöbette bekliyorum
muhtemelen demir eksikliği var her aşkta
ve kanımın plazması her ay dergi sütunlarında
renk ala ala şiiirden hemoglobini
bu kan bulmaca böylece çözülmedi hiç
ve ben yine de sonbahar akşamlarını seviyorum
ellerini uzat ve bak
bu çam ağacının koluna teyelleyeceğim aşkı ve seni
ki sevişme hayalini iki göz iki bıçak sonbahardan söksek de
kan ve bahar senin evinin adresini çok iyi biliyor!

38/39) Adanma ân'ı)(Şiir âh'ı: Yâren ol Azer'e sor,
söylesin. Ah, insanoğlu, Tanrı'nın oğlu bu dünya senin ya,
gitmeyegör içindeki her eşkin mahcup filinta! Ey şair, unutma:
’’şiiirin ulu güzergâhında/duygu memurları düş memurları/suyu
susturur usu sustururlar’’--Sus!

39) Duru'lma ân'ı: Şairi şiire, şiire şaire sorun ama ölümü
ölüme sormayın. Şiir ki, hem derindir hem duru şairde; ölüm ise
sadece derin, âh! karşılığı Azer'de: ’’ben bir gözeyim—
kudretten duru/beton sandığa doldurulmuş!’’

40) Gölge ân'ı: Hayat, sevinç ve acı, Enel-hak!

40/41) Vefa âh'ı)(Veda ân'ı: Ah! Vefa ve veda için; hem
vakittir, hem geçtir, hem erken. Azer Abi, Şaire Ağıt demiş ve
şiiirin uzamına gömülmüşse de yalnız komayın hiçbir şairi. Hele
ki de Azer'i: ’’göksel damda sesini kasırğa basar/soluğunun
humusunda Azer ölür/şair! ölümün üzere bir filiz sürmüş—
/Azer'in türküsüne gömün onu!’’ Yirmi yıl var bende bir Azer
birikmiş, her hâliyle şiir ve türkü vakti, âh Tenha Taflan!--

TENHA TAFLAN

Köy yara/m A(h)zer Yaran için

Ben aslında bu kış da Azer'e gidecektim
Fatsa kış Korucuk kar gidecektim
kış تنها taflan şâir mevsimidir
tenhama takılıp gidecektim

Ben aslında bir kış da Azer'de kalacaktım
Karadeniz türküleri söyleyecektik birlikte
kendine küs bir ormanı yaşayacaktık kerte kerte
yaşamak yalnızlaşmaktır--gidecektim

Ben aslında O'na kendime şâir-i şîta olacaktım
köyler gurbetleri yâreli şehirlerin yasıdır
kim güzünü dese *Giz Menekşesi* bir yaradan gelmedir
kalp yaranın yeridir--yaram konuşsa gidecektim

Bu O--göğün yırtığında yazgısını düğümlüyor
bu O--hâlâ içini tutuyor, içi her yerinden düş kuyusu
bu O--ömrü sanki kendi, boynu nasıl da oğul duyusu
bu O--evlilik yüzüğünün içinde boğulan ölmez diyor

Ölmüş--giysileri kar şimdi!

*) Gargalak: Yerel bir sözcük. Sellerin, dalgaların
törpüleyip kumsalda biriktirdiği odun parçaları yığını.

**) Azer Yaran , *Toplu Şiirler (1975-2002)*, İstanbul,
YKY, 1. Basım, Mayıs 2004.

***) Azer Yaran'ın da çok sevdiği, Ordu-Tokat yöreleri
arasında kalmış anonim (?) bir türkü. Tıpkı Azer gibi!

Recep YILMAZ

GÜLÜMSEMEN GİBİ GÜZEL ESİYOR RÜZGÂR

Bilmem ekinler yeşil seremoniler serer mi gayrı ömrümüze
Bak! İşte hâlâ gülümsemen gibi güzel esiyor bugün de rüzgâr
Eskisi gibi ne de menevişli akıyor dere, değil mi? Tıpkı sen!
Güneş bilgeliğiyle keyifli, çay içiyor daldırıp bardağını suya
Bakışı alaycı, muzipçe saklanıyor boşa gümbürdeyen buluta
Sesin çağlıyor, harman yerine dönüyor sözlerinin bereketi

Kardeştik seninle, hayat ağacının dalında tazelik iki filiz
Çiçeğe durmuş çocukluğun güzel düşlerinden geçip gelen
Gün açardı önceleri sen gülünce ben sevinince erikler çiçektir
Havalar soğurken neden birer bit yeniği girdi her işin içine
Usluca sinelim diyedir kuytuya belki de bu kötü kandırmaca
Hele sağanak başlasa, solucan toprakta kımıldasa, ölse kuğu
Bir de haziran gelse, çekilse gözlerini göl sanıp inen o buğu

Yaz bitti! İçimin sürgünlerinden ufak umutlar örsem az gelir
Ne desem nafile! Kişi içini eşeleyip yaratıyor asıl gurbetini
Sahi, diyorum, hangi taşı tozlu yolları çizmiştik tinsel tuvale
Anıların kan sızan yazgısından derleyip sersek bütün keşkeleri
Gençliğin ateşi sönmüş içimiz ıslak köze dönmüş toprak kuru
Ah, ne çabuk unutmuşuz uçsuz bucaksız o derbeder günleri
Çaresi yok, karakalem resimlere benzeyeceğiz bundan böyle

Hele kan revan ejderhanın iri dudaklarından döküldüğünde
Acılanır neye değse, bulanır gölet, kanlanır yer, gölgeler ağar
Biz gene hayat ağacının dalında olgun kardeş meyvelerizdir
Kırağı düşmeden her tümceye ve yerin serinliğine gitmeden
Bir umut: akıl durulur da yine başlar mı insanlığın kardeşliği
Kim bilir acılarla dağlanır gene bir yerde buluşuruz belki de

Biliriz ki, hâlâ hayat ağacının dalında kardeş meyveleriz biz
Sesin su, nefesinde serinlik, saçların çağlayıp karışıyor ırmağa
Hâlâ gülümsemen gibi güzel esiyor bugün de içimdeki rüzgâr

Nursel GÜLER

UZAK

Yokluğunda dehşet içindeyken
Akla yatkın mantık olamıyorum ki
Kendimden korkuyorum kendimden şüpheleniyorum
Yoksa meşru bir anlam değil miyim kendimken
Kim bilebilir bizim kırsal hislerimizi
Görünüşte aristokrat bir örgütlenmeyken
İşte ben aradaki farka muğlaklığım
Yazdıkça geriliyorum aniden
Çünkü nihayetinde hep taklide varıyorum
Nihayetinde diyorum nakden başkası oluyor
Sanki önümden şövalyeler geçiyor hızla
Nasıl da cesurlar pek cesurlar bakakalıyorum
Tekil bir savaşçı olamadım asla
Kardeşleri akraneları ve pek tabii aşkları anlarken
Uzakta kalıyorum hep gerçekten
Konumum değişip bir başkası oluyor
Sabit değilim evet değilim sabit değilim
Kendimi sabitleyemiyorum

Emin KAYA

AKKOR TEN

yabanıl dokunuşunu öptü çılgin gecenin
gün soldu akkora döndü
renk aldı renk verdi sokakta lamba
kapı aralığında gölgeler sesler

üzgün saçları kaldı kemikli tarakta
sıkıntıyla örülmüş dizindeki gergefte
o atın kişnemesi duyulmayacak
solacak kuru bir iplik gibi göllü çayırda

Aliş'ini düşündü memelerini yokladı
kızardı ten akkora döndü

Sezgin ÖNDERSEVER

PENCERESİZ ZARF

buluta yazılmış bir kitap, yağmuru bekliyor...

anlatsana!
nefesimi tutarak nasıl yaşadım bu dünyayı
neden kalan var oluyor biri yok olunca
kime yas tutuyor uykusu tutmayanlar
sen biliyordun, görmüştün;
ömrümce hep tükenen bir silgiydim,
sildiklerimin lekesini üzerinde taşıyan

anlatsana!
ne zamandır ruhumun göçüğünde mahsurum
birazcık ölseydim, iyi gelir miydi acıyan yaralarım
kalbimdeki mumu üfledin,
ruhumu çağırılmayı bıraktığında
gecem çok açtı, benden geriye bir şey bırakmadı
kemirdikçe bende başka bir gerçek kalmadı
sadece yaşam boyu yalnızlık ödülü,
bunca şeyden sonra ellerinden aldığım

anlatsana!
nasıl her şey sana bağlıydı da çözdün
her fısıldadığımda koca bir çığ düşürdün
sana açıldım, yüzme bilmeden sende
nasıl oldu da hayatımın yedek parçasını söktün
neden yutkundum... ey iltihap! bu nasıl acı bir tat
dün yarın olamayınca, herkes ne kadar uzak

ve nihayet tanrı da beni rafa kaldırdı...

Çıktı!

Söylediğin Türkülere Ne Oldu

şir

Döndü Açık göz

Karabük Kültür ve Sanat Derneği Tay Dergisi Yayınları,
Karabük, (2. baskı 2014?), 96 s

Osman Serhat ERKEKLİ

176

Dostlar ile konuşacak şey olması için bir şeyler üretmek gerek. Biber, patlıcan bile olabilir. Yoksa “oturuyorum”, “çay içiyorum” veya “Sevil torun bakıyor ben Pazar dolaşıyorum” demek yetmiyor bir de ortak konular kayboluyor insanlarda. Sonu ölüm demek zaten. Belki benim hastalığımın kitaplar, internet, tv hitab etmiyor. Yıllardır tv açmadım. Hele siyaset, futbol... Sarsmaz'a İstanbul'a yolun düşme aramıyorsun deyince anladım bu gerçeği.

177

O tür çevrelerin kitabını yazmama rağmen batakhane kendimi kirlenmiş hissettim. Ne kâr getiriyorsa onu satıyorlar. Şiir satacak değiller ya. Bir de bana sokaklar boşalınca dışarda kalmak yaramıyor, hele açsam.

178

Üzüm suyu lekesini şarap lekesinden kim ayırt edebilir ki. Leke şairi Sedat Umran şiirini yazmadan karıncanın tadına bakmıştı. Kıymetini bilmediğimiz çok adam yanımızdan geçti. O çalışkan eleştirmen Tuncer Uçarol kitap çıkarmadı diye tu kaka mı olacaktı.

179

Mahallede koca adamlar el şakası yapıyordu. Üstelik esnaf. Ömer Çolakoğlu dedi ki: Birlikte yaşamının imkânı gitgide kalkıyor ortadan. Ege de kurtuluş değil artık.

180

Serdar Koçak'ın karaciğerinde sorun var. Cinozoğlu da biraz rahatsız. Geçmiş olsun. Yine eskilerden Alper Özbek emekli olmuş. Antalya da kalmayı düşünüyor.

181

İrfan Yıldız gene eskilerdendir. Samsun da görüşmüştük. Ünye'de çıkan *Uzak* adlı dergisinde de yazmıştım. *Akatalpa*'nın Ağustos sayısındaki Ekselans Deve adlı otobiyografik şiirinde sıcaklık, büyü ve acı vardı. Ramis Dara iyi şiiri hemen fark ediyor; baş köşeye koymuş.

182

Arşiv olarak kitaplaşmamış dosyalar çantası ve çıkmış kitaplarımdan onar tane bavulu ve annemin tabloları. Başka hususi eşyam yok. (Şizofrenler çantaya meraklıdır. Yörükler gibidirler.) Kariyer hesapları, kendi hakkında düşündüğün kendinin kanaati hiç mühim değil. Bir ülkede marangozların çoğalması gibi +bu yıllarda da şair sayısı çoklaştı. Hepsi de belli bir düzeyin üstünde. Mustafa Öneş şiir öğrenilen bir şey demişti de inanmamıştım. Şair doğmuşluk efsanesi diyebileceğimiz yapıdan kaynaklanan büyü az bulunuyor. Necatigil buna filigram derdi. Yakınlarımız, mesela torunlar çok mühim, şiirden de mühim dedim geçenlerde. İnsana dikkat!

183

Elli yaş sularında kendime bakmıştım da, başımdan evlilik geçmediği için kendimi olgun bulmamıştım. O yıllarda bir arkadaşım küçük insanları anla; onlardan öğreneceklerin var, deyince tepki göstermişim. Evet aile çocuk çok mühim ama seçkince, feminist mesela Niçe'yi çok okumuş biri diyebilir ki: hayvanlar da çocuk doğuruyor.

ON DAKİKA

Fransızcadan çevirdim bu şiiri
ikmale kalmış hayal kırıklığı kokuyor

Verhaeren'in ruhu geldi uzun boyuyla
“ağrımın ve gözyaşımın renginde yapraklar”
tanımadığım rüzgârlardan savruluyor odama

on dakikam var ölümsüzlüğü uyandırmaya
masam dağınık, kalemim promosyon
köpüklü kahvelere sansür uyguluyorum

cansız balıkların pullarından çevirdim bu şiiri
Behçet Hoca 'eski sokağa' çıkıyor
-ben de oraya koymuştum, almışlar-

on dakika geçti: ölümsüzlüğü uyandırıyorum
hançerede boğuluyor sessizliğin acısı
on beş yıldır aynı kapı gıcirtısı, aynı rüya
sevince eskimiyor insan

sevgilimin gözlerinden damıttım bu şiiri
cakası gökyüzü kokuyor

- Émile Verhaeren

Yılmaz BOZAN

GÖZ NAKLİ

kimin gözleriyle bakıyorsun anaanne
bu bakışlar bu karamsarlık kimden nakil
altmış beş yıl kullandığın mavi
atılmış çöpe
bir çift on sekizlik kahverengiyle takas

demlenmesini bekliyorsun sohbetlerin
torunlar tahammülsüz merhamet tanımsız
damlıyor bahtının kenarından
gençliğini hatırlatan sokaklar
yüzün aynı bakışın farklı
gözlerindeki ışıltı sevecenlik buğu
senin değil
bu hayat aslında kimsenin değil

ama nasıl bir yabancılaşma odada
yabancı öfke saçarsın diye korkuyorum
renk değiştirdiğini biliyordum da kertenkelenin
insanı anlamlandırın şeylerin asla
göz naklinden çok
anaanne ile torun arasındaki bakış nakli

CİĞERLERİMDE CEYLAN

1.

zaman geçiyor evdeyim, ciğerlerimde bir ceylan
duvarlar var duvarlar karanlık yeşil gölgesi ormanımın
anılarıyla çizdiğim şu ağaç, ihanetler, köstebekler,
salıncaklar
çıldırılmış kuş sesleri ve silahın horozluğu
kanımda öter, ben ölmem
birisi türkümü balta yapar ormanda
sarışın bir meyve düşer 17 kez, salkım eğilir
kumral ve esmer meyvelerin üzerine
zaman geçiyor aldırma, evdeyim ciğerlerimde bir ceylan
tanklar, toplar, kruvazörler, kalbime doğruluyor
ey insan kardeşlerim, ey ağaçkakanlar, köstebekler
hafıye suratlı temmuz, bulanık görüntüler, ey akşam
ölümsüz kefen, çağrıldığı yabancı koyaklar
alkol süngerleri, salgınlar, intiharlar, teorik çürüme
türkü birilerini arıyor ormanımın içinde

2.

zaman esnedi, evime mi gitsem, çayırlara mı çıksam
kaldırıp atsam bıçakla kanımın arasına kendimi
ah avaz! berduş sayıklama, rüyamı kabusla çeviren tılsım
sıkıntımı ütülüyorum kıvrıldığı yerde düz bir çizgi
arabalar, mektuplar, dağ başları, serin sular diziyorum
yıkın beni, geçin ve gidin
halımı kemiren korku, bej renkli bir şey söyleyin
telefonda herkesle konuşan cızırtı
irkilip duran fotoğraflarım, yüzümün çizdiği his
kaldır ve kilitle beni artık
menteşeler mi koştun, tamam, dışarıyı zorluyorum
siyah bir elin anahtarlığı okşuyor kapımın ardını
kavanoz gibi açılacak evimin uğultusu
yat yere gövdem alıştır kendini ellerini başının üstünde tut
yaşamı okşayan ellerini verme
ve söyleme ciğerlerimde bir ceylan olduğunu

3.

zaman öldü, fotoğraflar öldü, dehlizler gerildi çarmıh çarmıh
geldiler, dokundular, göturdüler, doğrulttular ağzımın eşliğini
zaman öldü, arkadaşları unut, kimseyi hatırlamıyorum
tanıdık bir türkü ormanımın içinde, vurmalyım
suları, kuşları, atları, yaşayanları, kimsem kalmamalı
babam kaval çalsa çayırlara, at sürse
annem mutfakta ekmek kızartsa, içime doğsa
çocuğum yok, dünya tehlikeli çocuğum kaç
içimi sökebilirler asabilirler ihanet ağaçlarına
dostları yüzü, tanımasam da benim yüzümdür
kervanlar, atların savaş savaş kişnemesi, kılıç yalımları
ozanlar, bin! ikibin! üçbin! türkü sonsuz kere şiir
mağaralar, barut ve kağıdın icadı, matbaa dükkanları
toplar, tüfekler, mermiler hiç bitmeyen askerler, üstler
çırağın yanlış yerden diktiği kumaş, semsert griliği göğün
kapanda fareyi okşarken iyi niyeti ölümün benimle
ölmemişler, çoğalmışlar, gelmişler →

RENK

çocuk oturmuş çiçekler diziyor kalifiye çiçekler
bahçesinde babalar götürmesin diye toprağı
-biz bu rengi en son doğarken gördüydük
ölüm susarak, gürültüyle bazen
dünyanın bütün evlerinde dolaşmaktayken

her sokak içimizden gitmek için bir neden
bulunca bir bahçeden dünyaya açılan çiçeği
çocuk dar sokaklara gök resimleri çizerdi
-dağılıyor betonda bilyeler ve beyinler
toprakta renklerin yalnız adı kalıp da
babalar bir ölüyü elleriyle beslerken

renkler bize her zaman yırtılarak gelirdi
hiçbir yüzü kendisinde kalmayınca çocuk
bu yüzden geceye bakıyor yırtılan renklere
-sancılar yara bantları ve bazı şarkılar
sonra içinden geçtiğim gecede bu yüzüm
biraz daha kalabilir mi bende?

gece vardır şimdi bir renk olarak
gece bir renk adıdır hem öyle
iki rengi karıştırmakla da bulunamaz
gece vardır şimdi bahçelerde onların üzerinde
dünya denen yıkıntı dönüşünü tamamlarken
çocuk izlerken bir boşluğun dönüşünü
ölümünü isteyen akbabalar gibi dönüşünü hem de
-gece var şimdi nefti ya da lacivert
bahçemde babalar toprağı götürmesin diye
geceyle aramda bir çiçeğin düşü var

4.

zabitleri geç, kör kuyuları, halatları, halkaları
mor bir gemidir şimdi binip gitmek istediğin
kapı aralığı, kalbim durma sürt bunları
ovaları getir aklına geçtin oralardan
bir kayada yavru keklikten uçtun oralardan
susmak sessiz alfabledir, süvarileri düşün
kasa kasa ıssızlığı, sevdiğin bir kilitli evdir şimdi
zaman gömüldü, saatten çiçekler, saniye suları
çabuk çabuk sevişmeleri ufku yıkadığın satırları
bile beni kalbim, kalbim beni bile
ey insan kardeşlerim, ey ağaçkakanlar, orman savaşçıları
barbarlar, kaval ezgileri, ey akşam
doğum çığlığı, gitmediğim o ağustos
nakış sesleri, dalgın ve güleç yürüyen teknik
yıkamak için siyahı yanın şimdi kemik kemik

Yücel ULU

ŞİİR

.....
İhlamur renkli terlikler,
Sedefi kurşunkalem gibi
ürperirdi ayna
Eşyaların müstehcen duruşunda.
.....
Biz hep mütebessim kaldık, aynalar kırılınca
Çan sesleri karışıyordu, yağmura
Ah yağmur inleyerek yağardı
ay goncalarına bakarken eskiyen yüzlere
Ahmet Haşim'in kanayan yüzü:
"Durur menatik-ı duşize-i tahayyülde,
Mai bir akşam" da.
.....
Zaman dinlenirdi kahve fincanında
.....
Acı çeken ahşap bir mobilya görüntüsü uzanırdı
.....
Gözlerinde ıslanmış akrep
Elinde hayretle parlayan bıçak
.....
Aşk çınları, aşk çınları...
...uğultuyla... merhametli kanatlarında,
annesi uykusuzluk ve çırpınmak olan bu...
Nadide kelebeğin...
.....
Rüya defterlerinde kurutulmuş yaz
hep içimizde kaldı... yırtılmış sayfalarda.
ölümü denedik... aşkı çok denedik, üretmedi
hayali kıyıda, hayallerden başka...
.....

Umut GÖKSAL

İNATÇI

Herkesin çocukluğu kaçır evinden
İnatır haaa
Gelmez

Yusuf ALPER

UZUN BİR KIŞIN

Uzun bir kışın kuytusunda
Bir acıdan damıtılmış
Umudun mutsuzlukla kolkola
Sevincin hüznle sarmaş dolaş...

Sırı dökülmüş aynada ben gibi
Kim gibi bilinmez bir ben gibi
Öyle bakarım kendime, elimde
Yüreğim atar durur kendine

Uğuldayan rüzgârdır duyulan
Hayatın gümbürtüsü gelir uzaklardan
Sırı dökülmüş bir duyguyla
Gizemin yüküyle yorgun...

Dağlardan hüznü bir uzunhava
Yanık sesiyle yürek dağılayan
Her gün yeniden bir savaştan çıkmış
Her gün her gece bir savaşa

Öyle bir dünyaya öyle bakarım
Acıdan yoğrulmuş insanlara
Acıyla doğmuş büyümüş insanlara
Lavik sesiyle yürek dağılayan

Sevil AVŞAR

KAÇ KERE KAÇ BİR YALNIZLIK EDER

Öfke büyütür korkuyla uzağına küseni
Dünyayı okur bir zeytin tanesinde
Bir basamak daha inerken kendine doğru
Karanlıkta bıraktığı aşklarını giyinir
Dizelere asılı yorgunluğunu

Kaç kere kaç bir yalnızlık eder
Harflerin gecede üşümesidir o kadın
Her kurşun sesinde şehla bir meleğe çarpan
Hoyratça hırpalanmış çocuk şarkılarına
Hayata inananlar bir bir düşerken
Umudunu bulutlarla yarıştırmada usta
Hizayı bozan çocuksu bakışlarıyla acemi

Yayın Yönetmeni	: Ramis Dara	Katkı Payı	: 25 TL.
Prodüksiyon	: İhsan Üren, Z. Ersin Erdem, Yalçın Oğuz, Halim Çiftçi.	Posta Çeki ya da Banka hesabı:	Ramis Dara adına açılmış; 6025702 numaralı Posta Çeki hesabı ya da Yapı Kredi Bankası Mudanya şubesi (567) Hesap No: 72092839 IBAN: TR370006701000000072092839
Yayın Adresi	: Ömerbey Mah. Ş. K. Ahmet Sok. Fidan Apt. B. Blok. Kat: 2, D: 5 - MUDANYA	Baskı	: Akın Erim Matb. Hocalizâde Cad. 7/27 Setbaşı – BURSA
Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü	: Zühtü Engüdar (Alipaşa Mah. Konuralp Cad. Karnur Apt. No: 22 D: 3 Osmangazi– BURSA)*		
Yazışma Adresi	: PK 68 16361 Ulucami – BURSA		
Yayın Türü	: Yaygın süreli yayın. ISSN 1305 – 7685		
E- Posta	: akatalpa@hotmail.com		

Ocak 2000'de Bursa'da Ramis Dara, Melih Elal, Serdar Ünver, Ali Özçelebi ve arkadaşları tarafından kurulan şiir ve eleştiri ağırlıklı aylık edebiyat dergisi *Akatalpa* (www.akatalpa.org), şair ve yazarlarının bağışladıkları telifler ve bazı şiir dostlarının sürekli katkısıyla yayımlanmaktadır.

